

මාර්ගගත ප්‍රවණච්ඡේදය සහ අන්තර්ජාලයෙන් පරිබාහිර ප්‍රතිවිපාක

ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ
ප්‍රවණච්ඡේදය සඳහා සහාය සේවා සැපයීමේ ගැටළු

අනුරාධපුර, මඩකලපුව, ගාල්ල, කිලිනොච්චිය සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක්

Funded by

Centre for
Equality and
Justice

© සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) ශ්‍රී ලංකාව.

සියලුම හිමිකම් ඇවිරි.

නිර්මාණය සහ පිරිසැලසුම: දනුශ්‍රී වැලිකල

මුද්‍රණය හා ප්‍රකාශනය: ජූනි 2026

කතූ හිමිකම ඇවිරෙන පරදි මෙම ප්‍රකාශනයේ කිසිදු කොටසක් ප්‍රතිනිෂ්පාදනය, ගබඩා කිරීම හා විද්‍යුත්, යාන්ත්‍රික, ජායා පිටපත් කිරීම, පටිගත කිරීම හෝ වෙනත් ආකාරයකින් බෙදාහැරීම සපුරා තහනම්.

වැඩි විස්තර සඳහා:

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය

37/2, චිලිබෑන්ක් පාර, කොළඹ 05, ශ්‍රී ලංකාව

දු.ක.: +94 11 2055404

විද්‍යුත් තැපෑල: srilanka.cej@gmail.com

ISBN 978-624-5847-33-4

මාර්ගගත ප්‍රවණතාවය සහ අන්තර්ජාලයෙන් පරිබාහිර ප්‍රතිචාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රවණතාවය හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ
ප්‍රවණතාවය සඳහා සහාය සේවා සැපයීමේ ගැටළු

අනුරාධපුර, මහලලපුර, ගාල්ල, කිලිනොච්චිය සහ පුත්තලම
දිස්ත්‍රික්කවල සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක්

සෛවදහ

මිනිසුන් සන්නිවේදනය කරන ආකාරය, සංවිධානය කරන ආකාරය, තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වන ආකාරය සහ සමාජය හා සම්බන්ධ වන ආකාරය තාක්ෂණය මඟින් පරිවර්තනය කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම අවස්ථාවන්ට අමතරව, විශේෂයෙන් කාන්තාවන්, ගැහැණු ළමුන් සහ සමාජභාවය මත පදනම් වූ සුළුතර පිරිස් ප්‍රචණ්ඩත්වයට, හිරිහැර කිරීම්වලට වෙනස්කම්වලට සහ අපයෝජනයට ලක්වන ස්ථාන බවට ඩිජිටල් අවකාශයන් පත් වී ඇති තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV), මෂන වසරවලදී වඩාත් ප්‍රබල සහ වේගයෙන් විකාශනය වන මානව හිමිකම් ගැටළු වලින් එකක් බවට පත්ව ඇත. එමඟින් කාන්තාවන්ගේ, ගැහැණු ළමුන්ගේ සහ ආන්තික ප්‍රජාවන්හි ආරක්ෂාව, ගෞරවය, මානසික සෞඛ්‍යය, ප්‍රකාශනයේ නිදහස සහ මහජන සහභාගීත්වය සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රතිවිපාක ඇති කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඩිජිටල් තාක්ෂණයන්හි වේගවත් සංවර්ධනය සහ සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය වැඩිවීමත් සමඟ මාර්ගගත හිරිහැර, චිකිත්සාවකින් තොරව ජායාරූප බෙදා හැරීම, අනුකරණය, සයිබර් හිරිහැර කිරීම්, වෛර් ප්‍රකාශ සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට අදාළ වෙතත් ආකාරවල සිදුවීම් වැඩි වෙමින් පවතී. දේශපාලනයේ, සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වයේ, ජනමාධ්‍ය කලාවේ යෙදෙන සහ සාමාජීය ජීවිතයක් ගත කරන කාන්තාවන් මෙන්ම තරුණ කාන්තාවන්, LGBTQIA+ පුද්ගලයින් සහ ආන්තික ප්‍රජාවන්හි කාන්තාවන් ද අසමානුපාතිකව මෙමඟින් ඉලක්ක වී ඇති සත්‍යයයි පෙනෙන්නට තිබෙන ව්‍යාප්ත ජායාරූප හෝ වීඩියෝ (deepfakes/ඩිප්ෆේක්ස්) නිර්මාණය කිරීමට මඟ පාදන කෘතිම බුද්ධිමය මෙවලම් සහ නැඟි වන තාක්ෂණය, මෙම හානි තවදුරටත් තීව්‍ර කරන අතර ආරක්ෂාව, වගවීම සහ පිළියම් සඳහා නව අභියෝග නිර්මාණය කරයි.

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය වර්ධනය වෙමින් තිබියදීත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රතිචාර තවමත් ඒකීය ස්වරූපයක් නොගන්නා අතර, ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා සම්පත් ඌනතාවයක්ද පවතී. පවතින සේවාවන් පිළිබඳ සීමිත දැනුවත්භාවය, භාෂාව සම්බන්ධ බාධක,

අපකීර්තිය, කම්පනය පිළිබඳ දැනුවත්භාවයක් සහිත ප්‍රවේශයන් නොමැතිකම, සේවා සපයන්නන් අතර ප්‍රමාණවත් ඩිජිටල් සාක්ෂරතාවයක් නොමැතිකම සහ ආයතනික සම්බන්ධීකරණයේ ඇති ගැටළු හේතුවෙන්, දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයින්ට සහාය ලබා ගැනීමේදී නිතර බාධාවලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා වගකිව යුතු ආයතනවල මානව සම්පත් හැකියාවන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඇති පර්යේෂණද සීමිත වේ.

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) විසින් සිදු කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය මඟින් අනුරාධපුරය, මඩකලපුව, කිලිනොච්චිය, ගාල්ල සහ පුත්තලම යන ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක පහක තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයින්ට සේවාවන් ලබා ගැනීමේ ඇති හැකියාව, ඒවාට ඇති ප්‍රවේශ්‍යතාවය, ඒවායේ පිළිගත හැකි බව සහ ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීමෙන් එම හිස්තැන පිරවීමට උත්සාහ කරයි. දිවි ගලවා ගත් අය කේන්ද්‍ර කරගත් සහ අයිතිවාසිකම් පදනම් කරගත් ප්‍රවේශයන් මත පදනම් වූ මෙම අධ්‍යයනය, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන සේවා සපයන්නන්ගේ ආයතනික හැකියාවන්ට කාර්ය මණ්ඩල ගැටළු, භාෂාව සහ සමාජභාවය පිළිබඳ සංවේදීතාව, යොමු කිරීමේ යාන්ත්‍රණ සහ පුහුණු අවශ්‍යතා වෙත අවධානය යොමු කරයි.

ප්‍රධාන කොට මෙම වාර්තාව මඟින් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ අත්දැකීම් සහ ආකල්ප ඉදිරිපත් කරයි. ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් තුළින් හෙළිකරනුයේ, මාර්ගගත ප්‍රචණ්ඩත්වය නිසා ඇති වන බරපතල හානි පමණක් නොව, ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අපොහොසත් පද්ධති හරහා ගමන් කිරීමේදී ඔවුන්ට ඇති ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව, ධෛර්යය සහ අධීක්ෂණයයි. දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ ගෞරවය ආරක්ෂා කරන, සම්බන්ධීකරණයෙන් යුත්, කම්පන පිළිබඳ දැනුවත්භාවයක් සහිත සහ තාක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි සේවාවන් සඳහා ඇති හදිසි අවශ්‍යතාවය මෙම කරුණු මගින් ඉස්මතු කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමග බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා ප්‍රතිචාර ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, රාජ්‍ය ආයතන, සිවිල් සංවිධාන, ඩිජිටල් අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරීන්, පර්යේෂකයින් සහ ජාත්‍යන්තර පාර්ශවකරුවන් අතර අඛණ්ඩ සාකච්ඡා සඳහා ඉඩ සැලසීම මෙම වාර්තාවේ අරමුණයි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති සාක්ෂි සහ නිර්දේශ, වඩාත් පුළුල් ප්‍රතිපත්ති, වඩා හොඳ සම්පත්වලින් යුත් සේවාවන්, ශක්තිමත් ආයතනික වගවීමක් සහ සැමට ආරක්ෂිත ඩිජිටල් වටපිටාවක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

පිළිබඳ

ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සඳහා සහාය සේවා සැපයීමේ මානව සම්පත් ගැටළු පිළිබඳ මෙම අධ්‍යයනයට දායක වූ සියලු දෙනාටම සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) සිය අවංක කෘතඥතාව පළ කරයි. තම අත්දැකීම්, අදහස් සහ විශේෂඥතාව නොමසුරුව බෙදාගත් කාන්තාවන් සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ධෛර්යය, විශ්වාසය සහ කැපවීම නොවන්නට මෙම අධ්‍යයනය සැබෑවක් නොවනු ඇත.

මෙම අධ්‍යයනයේ ඉලක්කගත දිස්ත්‍රික්කවල තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට සහ සමීක්ෂණවලට සහභාගී වූ ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිත කාන්තාවන්ට අපි විශේෂයෙන් කෘතඥ වෙමු සහභාගී වූ බොහෝ දෙනා මාර්ගගත හිරිහැර, අපයෝජන, බිය ගැන්වීම් සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ අතිශය පුද්ගලික සහ දුෂ්කර අත්දැකීම් අප හා බෙදා ගත්හ. අපකීර්තිය, බිය සහ කම්පනය නොතකා අදහස් දැක්වීමට ඔවුන් දැක්වූ කැමැත්ත, ඔවුන් සතු අතිමහත් ශක්තිය පිළිබිඹු කරන අතර, මෙම පර්යේෂණය සහ එහි නිර්දේශ හැඩගැස්වීමේදීද එය මූලික වී ඇත. තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් අය කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රතිචාර වැඩිදියුණු කිරීමටද, ශ්‍රී ලංකාවේ දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයින් සඳහා වගවීම සහ සහාය සේවා ශක්තිමත් කිරීමටද මෙම අධ්‍යයනය අර්ථවත් ලෙස දායක වනු ඇතැයි අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා සහභාගී වූ රාජ්‍ය සේවා සපයන්නන්, උපදේශකයින්, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්, පොලිස් නිලධාරීන්, නීති වෘත්තිකයින්, සිවිල් සංවිධාන නියෝජිතයින් සහ අනෙකුත් ප්‍රජා පාර්ශ්වකරුවන් හටද අපි අපගේ කෘතඥතාව පළ කරමු. ආයතනික අභියෝග, මානව සම්පත් ගැටළු, යොමු කිරීමේ මාර්ග සහ සේවා සැපයීම පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අවබෝධය, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිචාරවල වර්තමාන තත්ත්වය තේරුම් ගැනීමේදී ඉතා වැදගත් විය.

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රයෙහි (CEJ) හවුල් සංවිධාන වන මුස්ලිම් කාන්තා සංවර්ධන භාරය (පුත්තලම), රජරට ප්‍රජා කේන්ද්‍රය (අනුරාධපුර), ඉස්ලාමීය කාන්තා පර්යේෂණ හා බලගන්වීමේ සංගමය (මඩකලපුව), ග්‍රාමීය කාන්තා පෙරමුණ (ගාල්ල) සහ ග්‍රාමීය කළමනාකරණය සඳහා වූ ආයතන සම්මේලනය (කිලිනොච්චි) යන සංවිධාන, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා පැවැත් වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමේදී, සමීක්ෂණ පරිපාලනය කිරීමේදී සහ පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය පුරා සම්බන්ධීකරණයට සහාය වීමේදී කළ කැපවීම සහ ඔවුන්ගේ අගනා සේවය අපි අවංකවම අගය කරමු. ඔවුන්ගේ විෂයානුරූපී දැනුම, ආචාර ධර්මානුකූල මැදිහත්වීමක් සඳහා වූ කැපවීම සහ සහභාගිවන්නන් කෙරෙහි දැක්වූ සංවේදීතාව අධ්‍යයනයේ ගුණාත්මකභාවය සහ අඛණ්ඩතාව බෙහෙවින් ශක්තිමත් කළේය.

මෙම වාර්තාව සැලසුම් කිරීම, විශ්ලේෂණය, පරිවර්තනය, සම්බන්ධීකරණය සහ සමාලෝචන ආදී ක්‍රියාවලීන් සඳහා සහාය දුන් සියලුම පුද්ගලයින්ගේ දායකත්වය, සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රයෙහි අපි තව දුරටත් අගය කරමු. ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ගගත ප්‍රචණ්ඩත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සහ කාන්තාවන්, ගැහැණු ළමුන් සහ සමාජභාවය පිළිබඳ සුළුතර ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කරන ස්ත්‍රීවාදී ක්‍රියාකාරීන්ගේ, ඩිජිටල් අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරීන්ගේ, පර්යේෂකයින්ගේ සහ සංවිධානවල අඛණ්ඩ ප්‍රයත්නයන්ද අපි අගය කරමු.

පටුන

1	තැඳින්වීම	10
2	ක්‍රමවේදය	13
3	සේවා සපයන්නන් සම්බන්ධව ලබා ගත් දළ විශ්ලේෂණය	15
4	පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල	19
5	නිගමනය සහ නිර්දේශ	34
6	ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර	37

වගු ලැයිස්තුව

2.1 වගුව	සමීක්ෂණ සහභාගිකරුවන්ගේ වයස් මට්ටම
2.2 වගුව	සමීක්ෂණ සහභාගිකරුවන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම
4.1.1 වගුව	අත්විඳින ලද තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙහි වර්ග
4.1.2 වගුව	තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව සංඛ්‍යාතය
4.1.3 වගුව	තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සිදු වූ මාධ්‍යයන්
4.1.4 වගුව	තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට අදාළ වරදකරුවන්
4.1.5 වගුව	තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය හේතුවෙන් අත්විඳින ලද ප්‍රතිඵලය
4.2.1 වගුව	සහාය සහ සහන ලබා ගැනීමේ මාර්ග
4.2.2 වගුව	සපයනු ලබන සේවා පිළිබඳ තෘප්තිය
4.2.3 වගුව	කාර්ය මණ්ඩල සහාය ලබා ගැනීමේ හැකියාව
4.2.4 වගුව	උපකාර පැතීමේදී මුහුණ දෙන දුෂ්කරතා
4.2.5 වගුව	සේවා සපයන්නන්ගේ දැකිය හැකි ලක්ෂණ
4.2.6 වගුව	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුවේ ප්‍රමාණය
5.1 වගුව	තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සම්බන්ධ අවස්ථා සඳහා සහාය වන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තිබිය යුතු පුහුණුව

1. හැඳින්වීම

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය, මාර්ගගතව සහ අන්තර්ජාලයෙන් පරිබාහිරව, පොදු සහ පෞද්ගලික ක්ෂේත්‍ර දෙකෙහිම කාන්තාවන්ට සහ ගැහැණු ළමුන්ට බලපාන පුළුල් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකි.¹ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා විශ්වීය අර්ථ දැක්වීමක් නොමැති වුවද, තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණයන් හෝ වෙනත් ඩිජිටල් මෙවලම් භාවිතයෙන් සිදු කරන ලද, ඒවායේ සහාය ලද, ඒවා මඟින් එක් කරන ලද හෝ වැඩි දියුණු කරන ලද, භෞතික, ලිංගික, මානසික, සමාජීය, දේශපාලනික හෝ ආර්ථික හානියක් හෝ අයිතිවාසිකම් සහ හිදහස උල්ලංඝනය කිරීමට හේතු වන හෝ විවෘතත්වය ඇති කිරීමට ඉඩ ඇති ඕනෑම ක්‍රියාවක් ඊට ඇතුළත් වේ.² ඇතැම් පුද්ගල කණ්ඩායම් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය අත්විඳීමේ වැඩි අවදානමක් ඇත. ගැහැණු ළමුන්, තරුණියන් සහ විවිධ ලිංගික දිශානතීන්, සමාජභාවී අනන්‍යතාවයන්, ප්‍රකාශනයන් සහ ලිංගික ලක්ෂණ ඇති පුද්ගලයින් (SOGIESC), තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය අත්විඳීමට වැඩි ඉඩක් ඇති අතර, දේශපාලනිකව ක්‍රියාකාරී කාන්තාවන්, ආබාධ සහිත කාන්තාවන්, අඩු සමාජ-ආර්ථික පසුබිම්වල කාන්තාවන් හෝ ආගමික හා ජනවාර්ගික සුළුතරයන්ට අයත් කාන්තාවන් අසමාන ලෙස විශ්න් බලපෑමට ලක්ව ඇත.³ මේ ආකාරයේ ප්‍රචණ්ඩත්වයන් දැන් බොහෝ විට නව තාක්ෂණය හේතුවෙන් වර්ධනය වී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස කෘත්‍රිම බුද්ධිය යොදා ගත් රූප උත්පාදක යන්ත්‍ර මඟින් සත්‍ය යැයි පෙනෙන්නට තිබෙන ව්‍යාජ ඡායාරූප හෝ වීඩියෝ (deepfakes/ඩීප්ෆේක්ස්)

හිරිමාණය කෙරෙන අතර, ඒවා හානිකර අන්තර්ගතයන් ඉහළ දැමීමට දායක වී ඇත. පසුව විවෘත හිරිමාණ මාර්ගගත මාධ්‍යයන්වල බෙදා හරිනු ලබන අතර, එමඟින් ස්ත්‍රී විරෝධී අන්තර්ජාල ප්‍රජාවන් ගොඩනැගීමට ඉඩ සැලසේ.

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය, ප්‍රකාශනයේ හිදහස, පෞද්ගලිකත්වයට ඇති අයිතිය සහ වෙනස්කම්වලට ලක් වීමෙන් හිදහස් වීමට ඇති අයිතිය ඇතුළු බොහෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කරයි.⁴ කාන්තාවන්ට විරෝධීව කෙරෙන සියලුම ආකාරයේ වෙනස්කම් තුරන් කිරීම පිළිබඳ සම්මුතියෙහි (CEDAW) සාමාන්‍ය හිරිදේශ අංක 35 යටතේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය, සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ නව ආකාරයක් ලෙස පැහැදිලිව පිළිගනී.

1.1 ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV)

විකල්පතාවයකින් තොරව අතිශය පෞද්ගලික ඡායාරූප හෝ වීඩියෝ බෙදා හැරීම, පුද්ගලික තොරතුරු අනවසරයෙන් හෙළිදරව් කිරීම, හිරිහැර කිරීමේ, තර්ජනය කිරීමේ හෝ බිය වැද්දීමේ අරමුණින් පුද්ගලයෙකුගේ අනන්‍යතාවය සොරකම් කර, ව්‍යාජ සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම් හිරිමාණය කිරීම වැනි ද්වේෂසහගත ක්‍රියාකාරකම්, ශ්‍රී ලංකාවේ, තාක්ෂණය

¹ සමාජාත්මකභාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය යන යෙදුම භාවිතා කරයි; එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 9

² එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය 'UNGA79: Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women: technology-facilitated violence against women and girls report of the UN Secretary-General' (2024)

³ CEDAW කමිටුව 'Working Group on Gender Based Violence, Technology facilitated gender based violence against women: Initial position paper', එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 8

⁴ අන්තර්ජාලය තුළ කාන්තාවන් ආරක්ෂා කිරීමේ කේන්ද්‍රය Response to Human Rights Council's Advisory Committee Questionnaire on Technology-Facilitated Gender-Based Violence against Women and Girls (2025)

සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට සාමාන්‍යයෙන් ඇතුළත් වේ. COVID-19 වසංගතය, ආර්ථික අර්බුදය සහ අරගලය ව්‍යාපාරය, සහ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර වැනි ජාතික අර්බුද කාලවලදී, විශේෂයෙන් ආගමික හා ජනවාර්ගික සුළුතරයන්ට වරෙහිව මාර්ගගත වෙෙර් කථනය සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව ක්‍රියා වර්ධනය වී ඇති බව පෙන්නුම් කරයි.⁵ පර්යේෂණවලින්ද පෙනී යන්නේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා වලින් ආසන්න වශයෙන් 53.5% ක් කාන්තාවන්, විශේෂයෙන් කාන්තා දේශපාලනඥයින් සහ ක්‍රියාකාරීන් ඉලක්ක කර සිදු කර ඇති බවයි.⁶ LGBTQIA+ ප්‍රජාවද, ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා වැඩි වැඩියෙන් ඉලක්ක වී ඇත.⁷

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය, දරුණු හා දිගුකාලීන ශාරීරික, මානසික, දේශපාලනික, සමාජීය සහ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාකවලට හේතු විය හැක.⁸ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය අත් විඳීමට සිදු වීමෙන්, දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයන් පොදු මාර්ගගත ස්ථාන වෙත පිවිසීම අධෛර්යමත් කරයි.⁹ ඇතැම් දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයන් දොස් පැවරීම්වලට ලක් වන අතර, ඔවුන්ගේ පෙනුම වෙනස් කිරීමට, වෙනත් ප්‍රදේශයකට මාරු වීමට, සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම් මකා දැමීමට, ඔවුන්ගේ සම් කාඩ්පත් ඉවත දැමීමට සහ ඇතැම් අවස්ථාවලදී සියදිවි නසා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමට පවා පොළඹවනු ලබයි.¹⁰

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) විසින් සිදු කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිතයින්ට සේවා සපයන ආයතනවල ඇති මානව සම්පත්ති හිඬැස්

කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රචණ්ඩත්වයට වරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මැදිහත්වීම් ප්‍රමාණවේග සැලකිල්ලට අදාළ 5Ps” මඟින් මෙහෙයවිය හැකි බව සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ වික්සන් ජාතීන්ගේ CEDAW හි ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම සඳහන් කරයි.¹¹ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රචණ්ඩත්වය වැළැක්වීම; තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන් ආරක්ෂා කිරීම; තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රචණ්ඩත්වයට වරෙහිව හඬ පැවරීම සහ විමර්ශනය කිරීම; සයිබර් අපරාධකරුවන්ට දඬුවම් කිරීම; සහ කාන්තා සහ ගැහැණු ළමා වින්දිතයින්/දිවි ගලවා ගත් අය සඳහා සහන ලබා දීම, මේවාට ඇතුළත් වේ.¹² වික්සන් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය සහ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් බිහි කරන ලද ‘RESPECT’ යන ප්‍රචණ්ඩත්වය වැළැක්වීමේ රාමුවේ වික් අංගයක් වන්නේ, දිවි ගලවා ගත් පුද්ගලයින් කේන්ද්‍ර කරගත් තාක්ෂණික ප්‍රතිචාරාත්මක සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශය සහතික කිරීමේ වැදගත්කම ඉස්මතු කිරීමයි. තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා (1) හිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී, ක්ෂණික දුරකථන සේවා සහ සභාය මධ්‍යස්ථාන තුළදී දිවි ගලවා ගත් අය හට හිතකර වාර්තාකරණ සහ ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණයන් සහතික කිරීම; (2) මාර්ගගත හිරිහැර සහ විකඳවාලයකින් තොරව ජායාරූප බෙදා හැරීමේ විවිධ ක්‍රම අවබෝධ කරගත් බහුභාෂා, රහස්‍ය උපකාරක දුරකථන සේවා සහ උපදේශන සේවා සංවර්ධනය කිරීම සහ (3) තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ප්‍රචණ්ඩත්වය හඳුනා ගැනීම සහ ඒ වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම පිළිබඳව සේවා සපයන්නන් වන සමාජ සේවකයින්, සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයින්, පොලීසිය සහ නීති ක්‍රියාකාරීන් පුහුණු කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ.¹³

⁵ වික්සන් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ වික්සන් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 35

⁶ එම පිටු 13

⁷ එම පිටු 3

⁸ CEDAW කමිටුව ‘Working Group on Gender Based Violence, Technology facilitated gender based violence against women: Initial position paper’; වික්සන් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ වික්සන් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 4

⁹ වික්සන් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ වික්සන් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 9

¹⁰ එම පිටු 37

¹¹ ප්‍රමාණවේග සැලකිල්ලට අදාළ ව්‍යාපෘතිය ඤාජ කෙරෙහි විකාශනය වී ඇති අතර (1979 සහ 1993), ගෝලීය වශයෙන් ස්ථාන කතිකාවට 5෪ ඇතුළත් කිරීම සඳහා එමඟින් උත්සාහ කරයි.

¹² CEDAW කමිටුව ‘Working Group on Gender Based Violence, Technology facilitated gender based violence against women: Initial position paper’

¹³ වික්සන් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ වික්සන් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 53

මෙම පසුබිමට විරෝහීව, මෙම අධ්‍යයනය UNICEF හි AAAQ (ලබා ගත හැකි බව, ප්‍රවේශ්‍යතාව, පිළිගත හැකි බව සහ ගුණාත්මකභාවය) රාමුව භාවිතා කරමින් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සේවාවන් සඳහා ප්‍රවේශ වීම සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරයි.¹⁴ භාෂා සංවේදී කාර්ය මණ්ඩලයක් පවතීද යන වග, කාර්ය මණ්ඩලයේ සමාජභාවය සහ සිටින උපදේශකයින්, මනෝවිද්‍යාඥයින්, මනෝවිකිත්සකයින්, පොලිස් නිලධාරීන්, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් ගණන පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම ඊට ඇතුළත් වේ. සපයනු ලබන සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය තක්සේරු කිරීම සඳහා, ඩිජිටල් ආරක්ෂාව, කම්පන පිළිබඳ දැනුවත් උපදේශන සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ දැනුම සම්බන්ධයෙන් වන පුහුණු සඳහා කාර්ය මණ්ඩලවලට ඇති ප්‍රවේශය කෙරෙහිද මෙම අධ්‍යයනය මගින් අවධානය යොමු කරයි.

¹⁴ එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදල 'Availability, Accessibility, Acceptability and Quality Framework: A Tool to Identify Potential Barriers to Accessing Services in Humanitarian Settings'

2. ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය අනුරාධපුර, මඩකලපුව, කිලිනොච්චිය, ගාල්ල සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල සිදු කරන ලදී. සේවා සපයන්නන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා හතරක්ද, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිත කාන්තාවන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා තුනක්ද ඇතුළුව සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා හතක් පවත්වන ලදී. එකඟතාවයකින් තොරව තමන්ගේ ජායාරූප බෙදා හැරීම සහ හැසිරවීම, තම සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම් හැක් කිරීම, සමීප පුද්ගලික තොරතුරු හෙළි කරන බවට වූ තර්ජන සහ දේශපාලනයට සම්බන්ධ වීම හේතුවෙන් මාර්ගගතව ඉලක්ක කරගත් ප්‍රහාර ඇතුළු විවිධ ආකාරයේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා වලට මෙම අධ්‍යයනයට ඇතුළත් කර ඇති, දිවි ගලවා ගත් වින්දිත කාන්තාවන් මුහුණ දී ඇත. සිදුවීම් වාර්තා කළ අය පොලීසිය, ග්‍රාම නිලධාරීන්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDOs), උපදේශකයින් සහ විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම (TRC) වෙත යොමු වී සිටියහ. මෙම

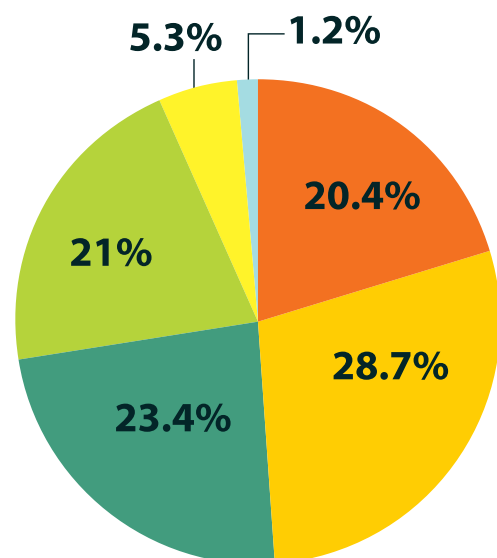
අධ්‍යයනය සඳහා බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ නම් වෙනුවට අන්වර්ථ නාම යොදා ඇත. තවද, මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක පහෙහි එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය සේවා සපයන්නන් සහ සිවිල් සමාජ පාර්ශවකරුවන් සමඟ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා දෙකක් පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිත කාන්තාවන් 175 දෙනෙකු අතර නිර්නාමික සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. (ඉලක්කගත සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම කාන්තාවන් 35 බැගින්). තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය සහ විවිධ සහාය සේවා සම්බන්ධයෙන් කාන්තාවන්ගේ අත්දැකීම් විමසා බලන බහුවරණ සහ ඔව්/හැක ප්‍රශ්නද, සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ සම්බන්ධයෙන් විවෘත ප්‍රශ්නයක්ද සමීක්ෂණයට ඇතුළත් විය.

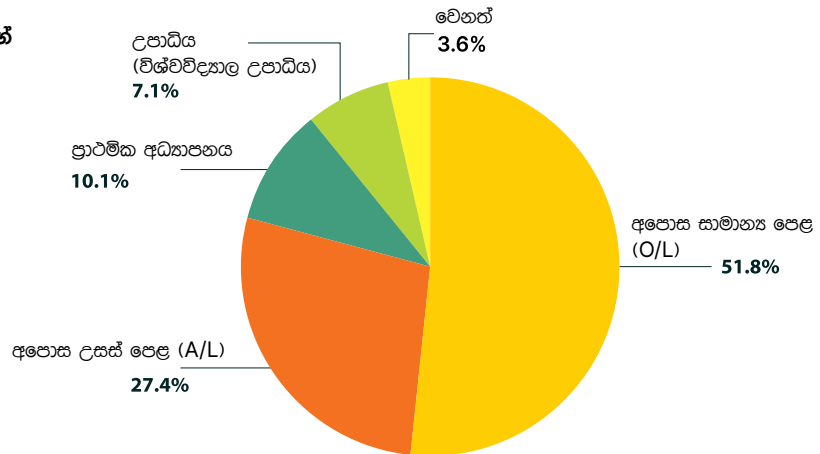
සමීක්ෂණයට සහභාගී වූවන්ගේ වයස සහ අධ්‍යාපන මට්ටම පහත දැක්වේ

2.1: වගුව සමීක්ෂණ සහභාගිකරුවන්ගේ වයස් මට්ටම

- 18 to 24
- 25 to 34
- 35 to 44
- 45 to 54
- 55 to 64
- 65 or over

2.2 වගුව : සමීක්ෂණ සහභාගිකරුවන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම

2025 ඔක්තෝබර් මස සිට 2026 අප්‍රේල් මස දක්වා කාලය තුළ ඉලක්කගත දිස්ත්‍රික්කවල සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රයෙහි (CEJ) හවුල් සංවිධාන විසින් ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා, කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සහ සමීක්ෂණ හතක් පවත්වන ලදී. දත්ත රැස් කිරීමට පෙර, සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ), සියලුම සම්මුඛ පරීක්ෂකවරුන් සහ සංගණනකරුවන් සඳහා පුහුණු සැසියක් පැවැත්වීය. සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රයෙහි (CEJ) භාෂා තුනෙන්ම ලබා ගත හැකි, කැමැත්ත සම්බන්ධයෙන් වන පෝරම භාවිතා කරමින් සහභාගිවන්නන්ගේ කැමැත්ත ලබා ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් පුහුණුවට ඇතුළත් විය. ඒ අනුව, දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස, සම්මුඛ පරීක්ෂණය අවසන් වූ දින සිට සති දෙකක් ඇතුළත සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් ඉවත් විය හැකි බවත්, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් සමඟ කෙරෙන සියලුම සම්මුඛ සාකච්ඡාවල සම්පූර්ණ රහස්‍යභාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා ඒවා නිර්නාමිකව ඉදිරිපත් කරන බවත් සහභාගිවන්නන්ට දැනුම් දෙන ලදී. සහභාගිවන්නන් හැවත කම්පනයට පත් නොවන බව සහතික කිරීම සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වන විට කම්පන සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීමට සම්මුඛ පරීක්ෂකයින් සහ සංගණනකරුවන් පුහුණු කරන ලදී.

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් දිවි ගලවා ගත් වින්දිත කාන්තාවන් සමඟ ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීමේදී පහත සඳහන් මාතෘකා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. (i) සිදුවීම් වාර්තා කිරීම; (ii) කාන්තා අනන්‍යතාවයන්හි විවිධත්වය ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශයට බලපෑ ආකාරය; (iii) කාර්ය මණ්ඩලවල ධාරිතාවයේ ඇති ගැටළු; (iv) තමන් ප්‍රිය කරන භාෂාවෙන් සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීමේ

හැකියාව; සහ (v) වෙනත් සේවාවන් වෙත යොමු කිරීම.

සේවා සපයන්නන් සමඟ කළ ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡාවලදී පහත මාතෘකා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. (i) සේවා වෙත ප්‍රවේශ වීමේදී කාන්තාවන් මුහුණ දෙන බාධා සහ අභියෝග; (ii) උපකාරක දුරකථන සේවා වෙත කාන්තාවන්ගේ ප්‍රවේශය (iii) පවතින වාර්තා කිරීමේ ක්‍රමවේද (iv) කාර්ය මණ්ඩලවල ධාරිතාවයේ ඇති ගැටළු; (v) කාර්ය මණ්ඩල සඳහා ඇති පුහුණුව; (vi) සේවා සැපයීමේදී සමාජභාවය සහ භාෂාව සම්බන්ධයෙන් ඇති සංවේදීතාව; (vii) යොමු කිරීම සඳහා ඇති යාන්ත්‍රණ; සහ (viii) සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ.

සම්බන්ධ වූ පාර්ශවකරුවන් සහ සේවා සපයන්නන් සමඟ කළ කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවලදී පහත සඳහන් මාතෘකා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. (i) සේවා සැපයීමේ ඇති ගැටළු සහ අභියෝග; (ii) පවතින ක්ෂණික දුරකථන අංක; (iii) සේවා වෙත ප්‍රවේශ වීමේදී කාන්තාවන් මුහුණ දෙන අභියෝග; (iv) සමාජභාවය, භාෂාව, ආබාධිතභාවය සහ වයස යන කාරණා පිළිබඳව සේවාවන් සංවේදීද යන්න; (v) යොමු කිරීම් සඳහා ඇති යාන්ත්‍රණ, (vi) සුදුසුකම් ලත් කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීමට සහ රඳවා තබා ගැනීමට ඇති බාධා, (vii) සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ; සහ (viii) වෙනසකාරී අවස්ථාවලට මුහුණ දීමට කාර්ය මණ්ඩලවලට අවශ්‍ය සහාය.

සමස්තයක් වශයෙන් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය අරමුණු කරගත් මැදිහත්වීම් ශක්තිමත් කිරීමට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග වර්ධනය කිරීම සඳහා සේවා සපයන ආයතනවල මානව සම්පත්වල ඇති ගැටළු තේරුම් ගැනීමයි.

3. සේවා සපයන්නන් සම්බන්ධව ලබා ගත දළ විශ්ලේෂණය

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) අවස්ථා වලින් පසුව වින්දිත දිවි ගලවාගත් අයට ඔවුන්ගේ නොයෙකුත් අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා විවිධ ආකාරයේ සේවාවන් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දිය යුතුය. පවතින ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රයන්ට අනුව, කාන්තාවන්ට උපකාර ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රවේශ විය හැකි සේවා සපයන්නන් වර්ග පහක් හඳුනාගත හැකිය: (1) නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන (2) නීති ආධාර මධ්‍යස්ථාන (3) උපදේශන සේවා (4) ක්ෂණික ඇමතුම් සේවා සහ (5) සිවිල් සමාජ සංවිධාන ලෙස මෙහිදී පෙන්වා දිය හැකිය.

1. නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයන් (TFSGBV) සම්බන්ධයෙන් පොලිස් පැමිණිලි ප්‍රාදේශීය පොලිස් ස්ථානවල පිහිටි ළමා හා කාන්තා කාර්යාංශ අංශ වෙත සහ ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ ළමා හා කාන්තා කාර්යාංශ මූලස්ථානය වෙත සහ අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පරිගණක අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාසය (CCIU) වෙතට ද ඉදිරිපත් කළ හැකිය.¹⁵ කෙසේ වෙතත්, පවතින සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන්ට අනුව සියලුම පොලිස් ස්ථානවල ළමා හා කාන්තා කාර්යාංශ අංශ පිහිටුවා නොමැත. විවැනි අංශ පවතින ස්ථානවල පවා එම අංශ සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන නොලැබෙන අතර අයවැය වෙන්කිරීම්වලදී අවම ප්‍රමුඛතාවක් ලබා දී ඇත.¹⁶

පරිගණක අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාසය ක්‍රියාත්මක

වන්නේ දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක පහක (කොළඹ, මහනුවර, අම්පාර, මාතර සහ කුරුණෑගල) පමණි.¹⁷ විවැනි පරිගණක අපරාධ විමර්ශන ඒකක නොමැති ප්‍රදේශවල වෙසෙන ජනතාව හට පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දිගු දුරක් ගමන් කිරීමට සිදු වන අතර ඒ හේතුවෙන් ඔවුන් පැමිණිලි කිරීමට පැකිලීමක් දක්වනු ලැබේ.¹⁸ එසේම, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයන් (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පොලිසිය සතුව සමාජභාවී සංවේදීතාව සහ ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ විශේෂිත තාක්ෂණික විශේෂඥතාවක් නොමැති බව ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍ර හරහා පෙන්වා දී ඇත.¹⁹

2. නීති ආධාර

දිවයින පුරා පිහිටි නීති ආධාර මධ්‍යස්ථාන 77ක් හරහා නොමිලේ නීති ආධාර පහසුකම් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දී ඇත.²⁰ ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලත් වින්දිත දිවි ගලවාගත් අය සඳහා උපදේශන සේවා ලබා ගැනීමට, ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව ඇමතීමට සහ ජංගම සායන සඳහා සහභාගි වීමට ඉඩ සැලසේ.²¹ ශ්‍රී ලංකා නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව (LAC) සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලත් වින්දිත දිවි ගලවාගත් අය පොලිසිය වෙත යොමු කරන අතර ඉන් අනතුරුව උසාවිය වෙත යොමු කරනු ලැබේ.²² කෙසේ වෙතත්, වැරදිකරුවන්ට දඬුවම් කිරීමේ අනුපාතය අවම වීම සහ දීර්ඝකාලීන කම්පනයට ලක් වීමට මෙන්ම නැවත වරක් හිංසනයට ලක් වීමේ බියට හේතු වන මන්දගාමී අධිකරණ ක්‍රියාවලීන් හේතුවෙන්

¹⁵ සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) සහ Equality Now 'Shadow Report to the United Nations Committee on the Elimination of Discrimination Against Women' ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ 9 වන වාර්තා සමාලෝචනය (2025)

¹⁶ එම

¹⁷ එම

¹⁸ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 44

¹⁹ එම පිටු 43

²⁰ අධිකරණ සහ ජාතික ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව

²¹ සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) 'Trapped: A rapid assessment of the prevalence and response to cases of cyber sexual and gender-based violence and gendered online hate speech' (2023)

²² එම

ප්‍රචණ්ඩත්වයට වින්දිත දිවි ගලවා ගත් කාන්තාවන් වීම සිදුවීම් වාර්තා කිරීමට පැකිලීමක් දක්වනු ලැබේ.²³ අමතරව, විශේෂයෙන්ම තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහ මානව සම්පත්වල හිඟයක් ද පවතී.

3. උපදේශනය

කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්තව බිම් මට්ටමින් කටයුතු කරන කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDOs) විසින් මූලික උපදේශන සහාය ලබා දෙනු ලබයි.²⁴ දුරකථනය මාර්ගයෙන් පැමිණිලි වාර්තා වූ විට, හිංසනයට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් සෘජුවම ඔවුන් සිටින ස්ථාන වෙත යති. එසේම ඔවුහු,²⁵ රෝහල්, පොලීසිය, උසාවි සහ පසු විපරම් මනෝවිද්‍යාත්මක සත්කාර සඳහා අදාළ පාර්ශ්වයන් වෙත යොමු කිරීම් සිදු කරති. ප්‍රචණ්ඩත්වයට වින්දිත දිවි ගලවාගත් තැනැත්තා දරුවෙකු නම්, ඔහු/ඇයට ළමා ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු වෙත යොමු කරනු ලැබේ.²⁶ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ ජංගම දුරකථන අංක මගින් සෘජුවම හෝ සතියේ දින හතේම, දවසේ පැය 24 පුරාම ක්‍රියාත්මක වන 1938 ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව හරහා ඔවුන් සම්බන්ධ කර ගත හැකිය.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල සහකාර උපදේශන නිලධාරීන් විසින් රජයේ රෝහල්වල පිහිටි 'මිතුරු පියස/Natpu Nilayam' අංශයේ සේවයේ නියතු උපදේශකවරුන් සහ ප්‍රාදේශීය සිවිල් සමාජ සංවිධාන ද යොමු කිරීම් හෝ ආධාරක සේවාවන් හරහා උපදේශන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සපයනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත්, ගුණාත්මක මනෝ-සමාජීය සහාය සඳහා හිඟයක් පවතී. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවල ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය උපදේශන සේවාවල කොටස්කරුවන් වන සහකාර උපදේශන නිලධාරීන් හට තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ දැනුම සහ වැටහීම අවම මට්ටමක පවතී. එමෙන්ම, අවශ්‍ය සත්කාරයන්

සහතික කිරීම සඳහා රහස්‍යභාවය සුරැකෙන පරිදි උපදේශනය ලබා දීමට සුදුසු පෞද්ගලික අවකාශයන් නොමැති වීම හේතුවෙන් ද ඔවුන්ගේ සේවාවන් සීමා වී ඇත.²⁷

4. ක්ෂණික ඇමතුම් සේවා

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් වාර්තා කිරීම සහ විවිධ ආයතන මගින් ස්ථාපිත කර ඇති උපකාරක සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා ක්ෂණික ඇමතුම් සේවා කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක වේ.

- » පොලීසිය විසින් හදිසි ඇමතුම් සේවා තුනක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි: පොලීස් හදිසි ඇමතුම් සේවාව (119); උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් සඳහා දෙමළ භාෂාවෙන් ක්‍රියාත්මක වන හදිසි ඇමතුම් අංකය (107) සහ ළමා හා කාන්තා අපයෝජන වැළැක්වීමේ කාර්යාංශයේ හදිසි ඇමතුම් අංකය (109)²⁸
- » ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (SLCERT) විසින් සයිබර් සිදුවීම් වාර්තා කිරීම සඳහා හදිසි ඇමතුම් අංකයක් (101) ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි
- » කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය මගින් කාන්තා උපකාරක සේවාව (1938) ද, ජාතික ළමා රක්ෂණ අධිකාරිය මගින් ජාතික ළමා උපකාරක දුරකථන සේවාව (1929) සහ ළමයින්නි සබැඳි (මාර්ගගත) ප්‍රචණ්ඩත්වයන් වාර්තා කළ හැකි ළමා රක්ෂණ ජංගම දුරකථන ඇප් යෙදවුම ද ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි
- » Women in Need (WIN) සංවිධානය මගින් වින්දිතයන් වෙනුවෙන්ම පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් (077 567 6555) පවත්වාගෙන යනු ලබයි

උපදේශනය අවශ්‍ය පුද්ගලයන් හට උපදේශන සේවා සැපයීම සඳහා පොදු මානසික සෞඛ්‍ය සහය ලබාදෙන හදිසි ඇමතුම් සේවාවන් කිහිපයක් ද ක්‍රියාත්මක වේ.

²³ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිටු 44

²⁴ කාන්තා සහ ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්, 2026 මැයි 8 දින ලබා ගන්නා ලදී

²⁵ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ, කරවිච්චි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

²⁶ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ, කාත්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහකාර උපදේශන නිලධාරී සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

²⁷ සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) සහ Equality Now 'Shadow Report to the United Nations Committee on the Elimination of Discrimination Against Women' ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ 9 වන වාර්තා සමාලෝචනය (2025)

²⁸ ශ්‍රී ලංකා විදුලිසංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව, විශේෂ සේවාවන් සඳහා වන අංක 3 කෙටි කේත

- » ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය (NIMH) මගින් ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය උපකාරක සේවාව (1926) ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි
- » ස්වේච්ඡා සාමාජිකයන් විසින් මෙහෙයවනු ලබන The Lanka Life Line (1375) අර්බුදකාරී අවස්ථාවල සහය දක්වන සේවාවකි
- » CCCline (1333) මගින් මානසික සෞඛ්‍ය සහ උපදේශන සේවා සපයනු ලබයි

5. සිවිල් සමාජ සංවිධාන

සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSOs) හරහා උපදේශන සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා දෙන අතර, ප්‍රචණ්ඩත්වයට වින්දිත දිවි ගලවාගත් අය නීතිමය සහ අනෙකුත් සේවාවන් වෙත යොමු කරනු ලබයි. සමහර අවස්ථාවන්වලදී, බාහිර සංවිධානයක මැදිහත්වීම පැමිණිල්ලේ විශ්වසනීයත්වය වැඩි කිරීමට හේතුවක් වන බැවින් සිවිල් සමාජ සංවිධානවල නියෝජිතයන් වින්දිතයන් සමඟ පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පොලිස් ස්ථාන වෙත පැමිණේ. සමාජ මාධ්‍ය වෙත හානිකර අන්තර්ගත මුද්‍රාහර අතී අවස්ථාවන්වල දී, මේටා (Meta) සහ ටික්ටොක් (TikTok) වැනි ඇතැම් සමාජ මාධ්‍ය ජාලයන් සමඟ විශ්වාසවන්ත සහකරු (trusted partner) තත්ත්වය හැඳින්වීමේ ජෙනරේෂන් (Hashtag Generation) සහ හිතවතී (Hithawathi) වැනි රාජ්‍ය නොවන පාර්ශවයන් ලබා ඇති බැවින් ඔවුන්ගේ සහය ලබා ගැනීම තුළින් වීම හානිකර අන්තර්ගතයන් වඩාත් වේගයෙන් ඉවත් කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.²⁹

3.1 සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීමේදී ඇතිවන අභියෝග

ඉහත සඳහන් කළ සේවාවන් පැවතියද තාක්ෂණික විශේෂඥ දැනුමේ හිඟකම, සමාජභාවීය සංවේදීතාව සහ වින්දිතයන් කේන්ද්‍ර කරගත් රැකවරණය සැලසීම පිළිබඳ පවතින දැනුමේ අඩුපාඩු, වින්දිතයින්ට දොස් කීම සහ ඔවුන්ව ලැජ්ජාවට පත් කිරීම සඳහා හේතු වන සංස්කෘතික හා සමාජීය පක්ෂග්‍රාහීත්වය මෙන්ම තමන් කැමති භාෂාවකින් සේවාවන් ලබා ගැනීමට ඇති සීමිත ප්‍රවේශය හේතුවෙන් අභියෝග තවදුරටත් පවතී. එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල (UNFPA) සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා සංවිධානය (ඕහ උදපැබ) විසින් මෑතකදී සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයක් තුළින් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් වාර්තා කිරීමට අධෛර්යමත් කිරීමට බොහෝ සාධක බලපාන බව පෙන්වා දී තිබේ. වීම සාධක අතර වින්දිතයින්ට දොස් කීම සහ අපකීර්තියට පත්වීමේ බිය, බලධාරීන් කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය අඩුවීම, මනෝ-සමාජීය සහය සඳහා ඇති සීමිත ප්‍රවේශය, කල්ගතවන නෛතික ක්‍රියාවලිය, වාර්තා කිරීමේ යාන්ත්‍රණයන් පිළිබඳ මතභේදතාව සතු අවම දැනුවත්භාවය සහ පවුලේ සහයෝගය නොමැතිකම සඳහන් කළ හැකිය.³⁰ වින්දිත දිවි ගලවාගත් අය විසින් බලධාරීන් අවශ්‍ය පියවර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අකාර්යක්ෂම බව හඳුනාගෙන තිබේ. මීට අමතරව, සියයට 39ක පිරිසක් පොලීසිය වෙත යාමට බිය වූ අතර, සියයට 41ක් සිය පෞද්ගලික තොරතුරු අනෙක් අය සමඟ බෙදා ගනු ඇතැයි බිය වූහ.³¹ සමාජභාවීය සංවේදීතාවයෙන් යුතු නීති ආධාර, මනෝ-සමාජීය සේවාවන් සහ ආරක්ෂිත වාර්තාකරණ නාලිකා සඳහා ප්‍රවේශයක් නොමැතිකම ද සිදුවීම් අඩු වාර්තා වීමට හේතු වී ඇති බව මෙම වාර්තාවෙන් හෙළි වී ඇත.³² තවද, වින්දිතයන් උපදේශන සේවා පිළිබඳව දැනුවත් වීම සහ ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සියයට 5.7ක් වැනි ඉතාමත් අඩු මට්ටමක පවතී.³³

තවද, පැමිණිලි සහ සිදුවීම් සඳහා මධ්‍යම සහ ආරක්ෂිත දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතියක් නොමැති වීම නිසා සේවා සැපයීමට බාධා වීම් ල වී ඇති අතර, විය එකම

²⁹ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology-Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025), පිට 47

³⁰ එම

³¹ එම පිටු 5

³² එම පිටු 12

³³ එම පිටු 45

පැමිණිල්ල නැවත ලියාපදිංචි වීමට හේතු වී ඇත.³⁴ තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් සඳහා ප්‍රමිතිගත වාර්තාකරණ ක්‍රියා පටිපාටියක් නොමැති වීම සහ අන්තර් ආයතනමය සහයෝගීතාවය සීමිත වීම ද ඵලදායී ප්‍රතිචාර දැක්වීමට බාධාවක් වේ.

තවද, සේවා සපයන නිලධාරීන් සඳහා දැනට පවතින පුහුණුවීම්වලට තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) විෂය ඇතුළත් නොවන බව දැක්විය හැකිය.³⁵ කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය (SGBV) වැළැක්වීම සඳහා වන නවතම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හරහා තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සහ අනෙකුත් නැඟී එන ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (SGBV) ගැටලු ඇතුළත් කිරීම සඳහා මිතුරු පියස කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දැනට පවතින නියමයන් සහ පුහුණු මොඩියුල සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කිරීම, අරමුණු කරනු ලබයි.³⁶ එම සැලැස්ම වැඩි දුරටත් විස්තරාත්මකව ගත් කල පොදුවේ සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය (SGBV) ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කරමින්, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනේ (UNDP) තාක්ෂණික සහය ඇතිව සකස් කරන ලද පුළුල් අත්පොතක් භාවිත කරමින්, සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන සියලුම කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDOs) සහ උපදේශකවරුන් වෙත පරිපූරක හිතීමය පුහුණුව ලබා දෙන බවට සඳහන් කරනු ලබයි.³⁷

³⁴ එම පිටු 46

³⁵ සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) සහ Equality now 'Shadow Report to the United Nations Committee on the Elimination of Discrimination Against Women', ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ 9 වන වාර්තා සමාලෝචනය (2025)

³⁶ කාන්තා, ළමා කටයුතු සහ සමාජ සවිබල ගැන්වීමේ අමාත්‍යාංශය, ලිංගිකත්වය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය මත පදනම්ව සිදුවන ප්‍රචණ්ඩත්වයන් පිටු දැක්ම සඳහා සැකසූ බහුවිධීය ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - දෙවන අදියර (2024-2028), පිටුව 181

³⁷ එම

4. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) විසින් සිදු කරන ලද සිතියම්ගත කිරීමේ අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය කරගත් සොයාගැනීම් කෙරෙහි මෙම පරිච්ඡේදය හරහා අවධානය යොමු කරනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණයට සහභාගී වූ කාන්තාවන් මුහුණ දුන් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) විධි සහ එහි ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් මෙන්ම තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙමින් සේවා සපයන ආයතනවල පවතින මානව සම්පත් හිඟකම් ද හඳුනා ගනු ලබයි. මෙම අඩුපාඩු දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් හඳුනාගෙන සිතියම්ගත කර ඇත.

4.1. කාන්තාවන් මුහුණ දුන් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) විධි සහ ව්‍යාප්තිය

සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් 175 දෙනා අතුරින් බහුතරයක් ආන්තික හෝ කිසිදු නියෝජනයක් නොමැති ප්‍රජාවන්ට අයත් වූවන් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. ඉන් සියයට 50කට වඩා වැඩි පිරිසක් අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාවන්ට (96) අයත් වූ අතර සියයට 50කට වඩා වැඩි පිරිසක් ආගමික හෝ ජාතික සුළුතරයකට අයත් වූවන්ය. මීට අමතරව, ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් සමහරක් විවිධ ලිංගික හැඳුරුතාවන්, සමාජභාවය අනන්‍යතාවන් සහ ප්‍රකාශනයන් මෙන්ම ලිංගික ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයන් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර (25), ආබාධිත තත්ත්වයන් සහිත පුද්ගලයන් (4), ගෘහ මූලික කාන්තාවන් (3) සහ ආදිවාසී ප්‍රජාවකට අයත් වූවන් (1) ද ඒ අතර සිටියහ.

කාන්තාවන්ගේ සමාජ ආන්තික පසුබිම් ද සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට බාධා පමුණුවනු ලබයි. උදාහරණයක් ලෙස, එක් ගෘහ සේවිකාවක් පැවසුවේ,

"ග්‍රාම නිලධාරී මාව කොතෙක්ම ගණන් ගත්තේ නැත. මම හිතන්නේ මම ගමේ ඉන්න දුප්පත් ගැහැණියක් වුණු නිසාද."³⁸

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයක සාමාජිකාවක් වූ තවත් කාන්තාවක් ගෙස්බුක් සහ වටිසැස් සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ චල්ල වූ ප්‍රහාරයන්ට ලක්ව තිබූ අතර, ඇය ඒ පිළිබඳව පොලිසියට පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කළාය. එහිදී පොලිසිය ඇයට පවසා ඇත්තේ

"කාන්තාවන් දේශපාලනයට පිටිසෙන විට සමාජ මාධ්‍ය තුළ මෙවැනි ගැටලු රැකෙන මුහුණ දීමට සිදුවන බවයි."³⁹

සමීක්ෂණයට අනුව, ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් විවිධ වර්ගයේ තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයන්ට (TFSGBV) භාජනය වී ඇති අතර, ඉන් සියයට 30කට වඩා වැඩි පිරිසක් දිනපතා හෝ සතිපතා ඊට මුහුණ දී ඇත. පොදුවේ බහුලව අත්විඳින ලද ප්‍රචණ්ඩත්ව විධි වූයේ මාර්ගගත සමාජභාවය පදනම් කරගත් වෛර ප්‍රකාශ, එකිනෙකාගේ චිකාගතාවයකින් තොරව සම්පතම රූප හෝ වීඩියෝ පට හුවමාරු කර ගැනීම, සහ අනවශ්‍ය අන්තර්ගතයන් ලැබීමයි. මීට අමතරව, ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් අනවසරයෙන් පුද්ගලික තොරතුරු හෙළි කිරීමට ලක්වීම (doxxing), අනුකරණය (impersonation), සයිබර් ලුහුබැඳීම (cyberstalking), ඩිජිටල් ඔක්තු බැලීම (digital surveillance), ලිංගික හිංසනය (sexual harassment), සයිබර් හිරිහැර කිරීම් (cyberbullying), සමාජභාවය මත විඳිරවාදිකම් කිරීම (Gender trolling), සයිබර් කප්පම් ගැනීම් (cyber blackmail), ව්‍යාජ ලෙස සකස් කරන ලද වීඩියෝ සහ රූප (doctored videos and images) මෙන්ම සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම් හැක් කිරීම් (social

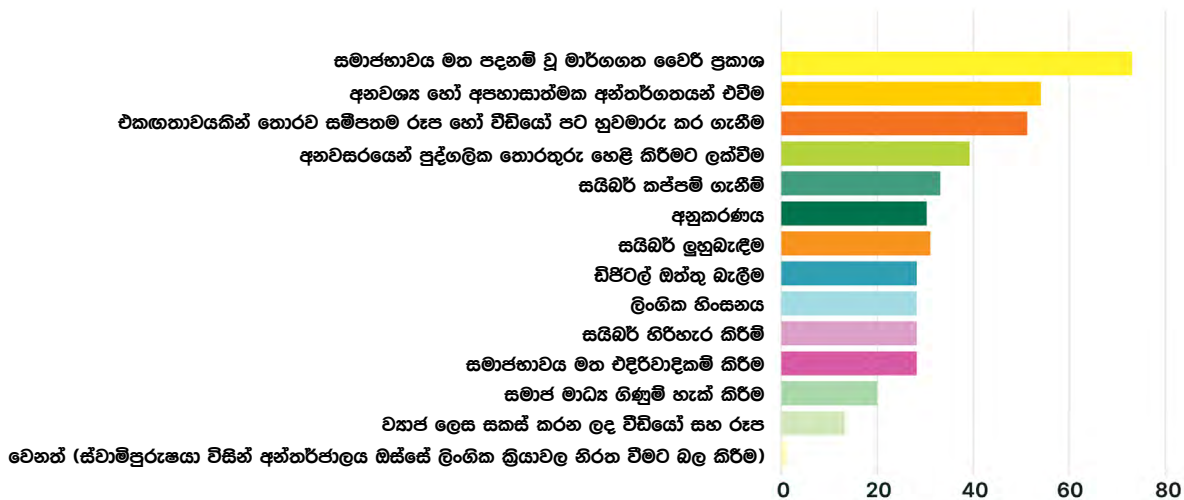
³⁸ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන නයනා සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, අනුරාධපුරය

³⁹ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන රාණි සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය

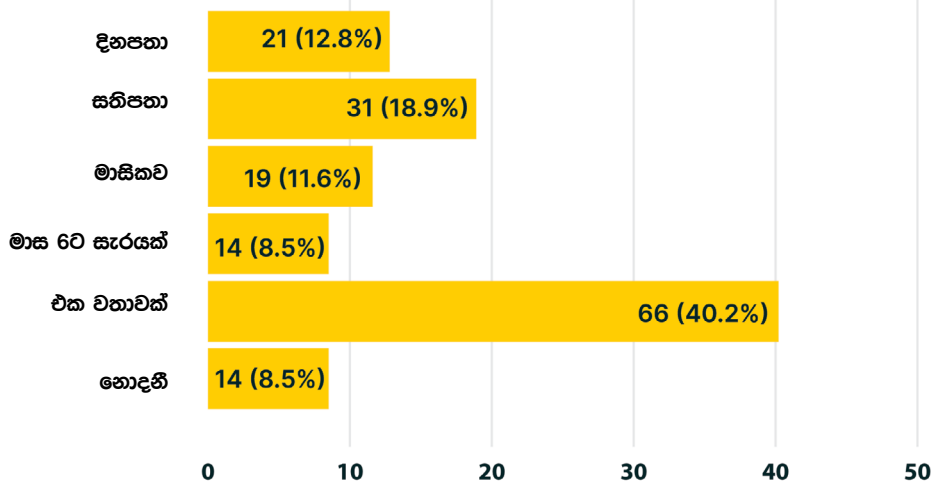
media hacking) යන තත්ත්වයන්ට ද ගොදුරු වී ඇත. තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයන්ට (TFSGBV) මඟින් පීඩාවට පත් කාන්තාවන් සමඟ පවත්වන ලද ප්‍රධාන

තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා (KIs) මඟින් ද මෙවැනිම පැමිණිලි වාර්තා වී ඇත.

4.1.1 වගුව: අත්විදීමට සිදු වූ TFSGBV විධි

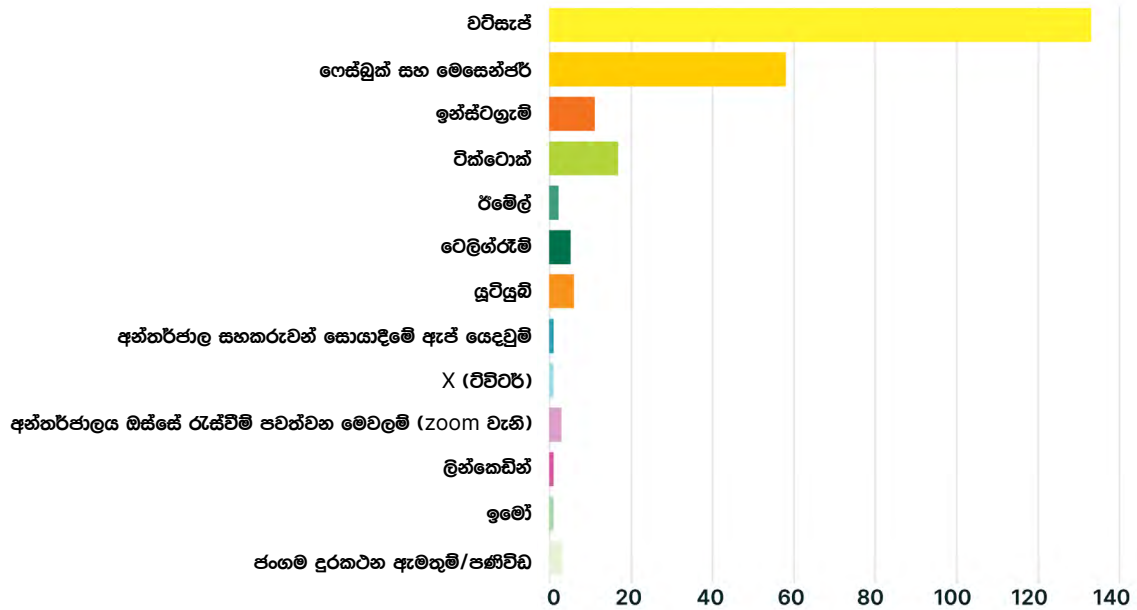
4.1.2 වගුව: TFSGBV සිදු වූ වාර ගණන

විවිධ මාධ්‍ය වේදිකාවන් තුළින් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයන්ට (TFSGBV) ගොදුරු වූ බව සහභාගි වූ අය ප්‍රකාශ කර ඇති අතර, ඒ අතරින් ප්‍රධාන වශයෙන් වර්සජ් (133), ෆේස්බුක් සහ මෙසෙන්ජර් (58) හරහා

සිදු වූ සිදුවීම් වේ. මීට හේතුව බොහෝ දුරට ඉහත කී සමාජ මාධ්‍ය දෙක ශ්‍රී ලංකාව තුළ බහුලවම භාවිත වන සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා දෙකක් වීම විය හැකිය.

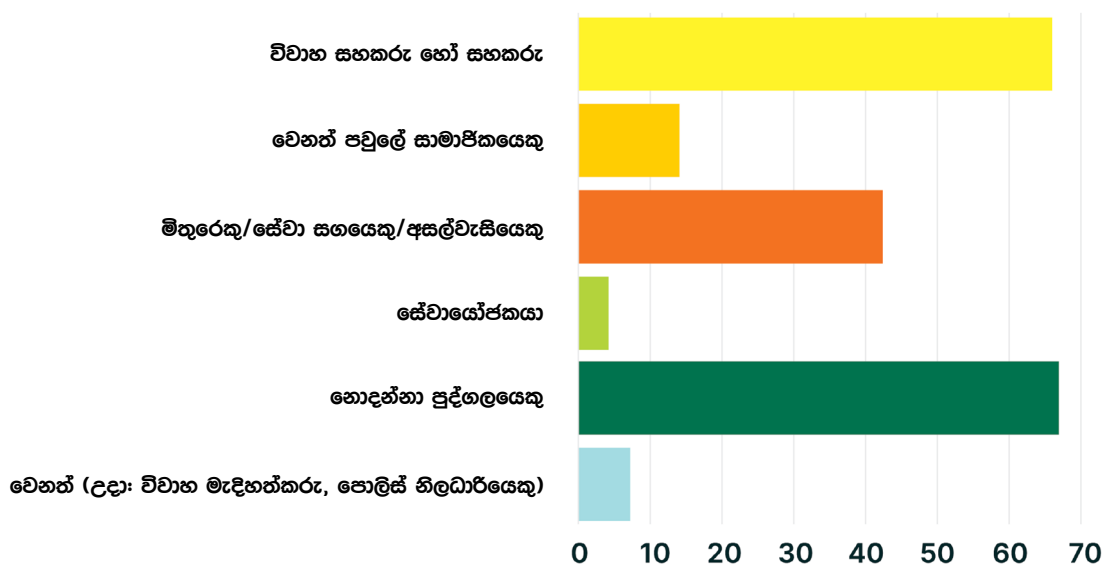
4.1.3 වගුව: TFSGBV සිදුවූ මාධ්‍ය වේදිකාවන්

තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයන් (TFSGBV) සිදුකරන ලබන ප්‍රධානතම පුද්ගලයන් වූයේ කලත්‍රයන්/සහකරුවන් (66) හෝ නොදන්නා පුද්ගලයන් (67) වන අතර, ඉන්පසු වැඩිම පිරිසක් වාර්තා කර

ඇත්තේ මිතුරන්/සගයන්/අසල්වැසීන් (42) මඟින් සිදු වූ බවයි. එක් සහභාගිවන්නෙකු ප්‍රකාශ කළේ තමාට මෙම හිංසනය පොලිස් නිලධාරියෙකුගෙන් සිදු වූ බව වන අතර, තවත් අයෙකු ප්‍රකාශ කළේ එය සමාජය තුල ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෙකු විසින් සිදු කරන ලද බවයි.

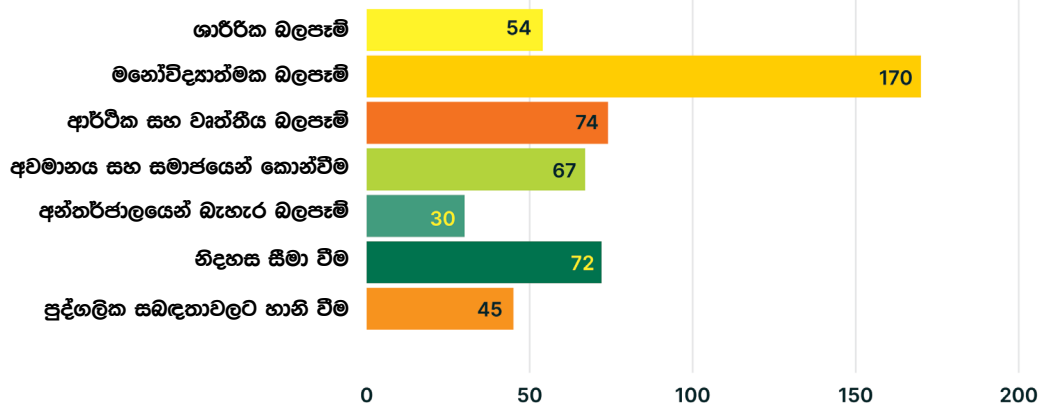
4.1.4 වගුව: TFSGBV සිදු කරන ලද පුද්ගලයන්

මෙම සමීක්ෂණයට භාජනය වූ කාන්තාවන් විසින් තමන් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණ්ඩත්වයෙහි (TFSGBV) ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවිධ අහිතකර ප්‍රතිවිපාකයන්ට මුහුණ දුන් බව ද වාර්තා කර ඇත. සහභාගිවන්නන්ගෙන් සියල්ලන්ම පාහේ (97.1%) අහිතකර මානසික බලපෑම් වාර්තා

කර තිබේ. වාර්තා වූ අනෙකුත් ප්‍රතිවිපාක අතරට ශාරීරික, මානසික සහ ආර්ථික/වෘත්තීයමය බලපෑම්, සමාජ අපකීර්තිය සහ සමාජයෙන් කොන් කිරීම, අන්තර්ජාලයෙන් බැහැර බලපෑම්, නිදහස සීමා වීම සහ පුද්ගලික සබඳතාවලට හානි සිදු වීම ද ඇතුළත් වේ.

4.1.5 වගුව: TFSGBV හේතුවෙන් මුහුණ දුන් අහිතකර බලපෑම්

4.2 TFSGBV අදාලව සේවා සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත්වල පවතින හිඟය

මෙම අධ්‍යයනය අතරතුර, ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 93.7%ක් පමණක් තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණ්ඩත්ව (TFSGBV) සම්බන්ධ සිදුවීම සඳහා සහය ලබා ගැනීමට හෝ ඒ පිළිබඳව පැමිණිලි කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර, 6.3% පමණ ප්‍රතිශතයක් කිසිදු ආකාරයක සහයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොමැත. තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) හිසා පීඩාවට පත් කාන්තාවන්

සමඟ පැවැත්වූ ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන්ගේ සම්මුඛ සාකච්ඡා (KIIs) වලට අනුව, ඔවුන් පැමිණිලි නොකිරීමට හේතුව ලෙස සේවා සපයන නිලධාරීන් කෙරෙහි විශ්වාසයක් නොමැතිකම සහ අදාළ ආයතනයේ හෝ අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සියල්ලම පිරිමින් වීම ලෙස දක්වා ඇත.⁴⁰ ධර්ම නමැති එක් කාන්තාවක් ප්‍රකාශ කළේ, සමාජ අපකීර්තිය සහ පළිගැනීම් පිළිබඳ බිය හේතුවෙන් තමාට පැමිණිලි කිරීමට නොහැකි වූ බවයි.⁴¹ ඇයගේ දරුවන් සමාජයෙන් කොන් කිරීමට ලක්වේ යැයි ඇය බිය වී ඇත.⁴² ෆාතිමා නමැති තවත් කාන්තාවක් ඇය ජීවත් වූ සමාජය, ඇයගේ පවුල් පසුබිම සහ රජයේ නිලධාරීන්ගේ ලෙස ඇය කළ රැකියාව හේතුවෙන් ඇයට මෙම සිදුවීම වාර්තා කිරීමට නොහැකි වූ බව පවසා සිටියාය.⁴³

⁴⁰ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන ලතා සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, අනුරාධපුරය

⁴¹ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන ධර්ම සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කය

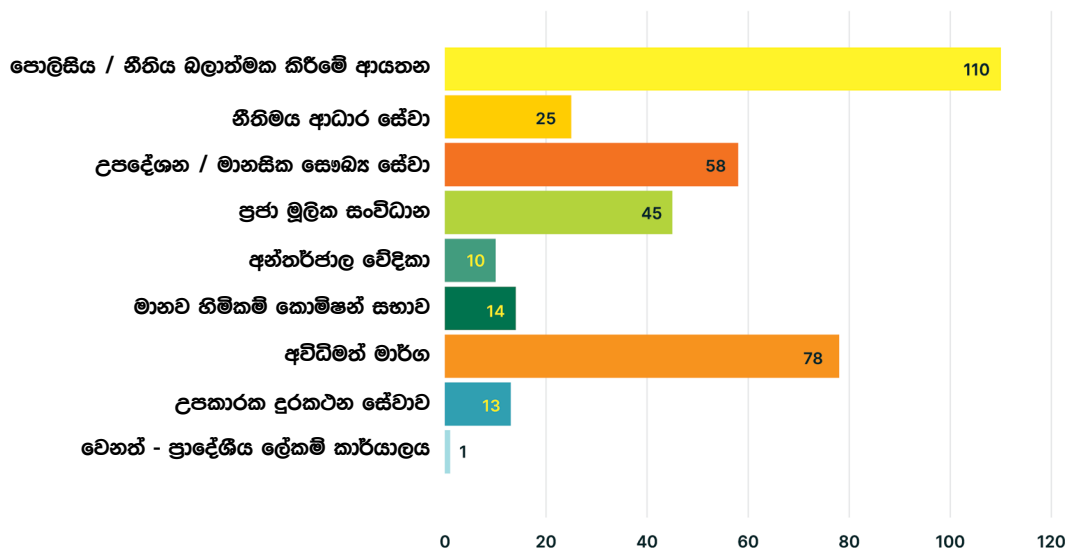
⁴² TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන ධර්ම සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කය

⁴³ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන ෆාතිමා සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කය

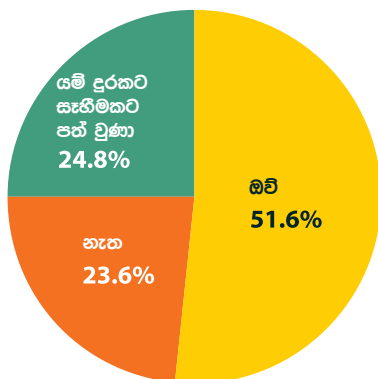
කාන්තාවන් සිය සහය සහ පිළියම් ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේද කිහිපයක් වෙත යොමු වී ඇත. සහභාගි වූ අයගෙන් බහුතරයක් (110) පොලිසිය වෙත ගොස් ඇති අතර, පවුලේ අය සහ මිතුරන් (78) වැනි අවිධිමත් මාර්ග සමඟ ද මේ පිළිබඳව කතා කර ඇත. මීට අමතරව කාන්තාවන් වෙනත් මාර්ග ද සොයා ගොස් ඇත. ඒවා නම් නීති උපකාරක සේවා, මුස්ලිම් කාන්තා සංවර්ධන භාරය (MWDT), රජරට ප්‍රජා කේන්ද්‍රය (RPK) සහ පර්යේෂණ හා සබල ගැන්වීම් සඳහා වූ ඉස්ලාමීය කාන්තා සංගමය (IWARE) වැනි ප්‍රජා මූලික සංවිධාන, තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම සිදු වූ අදාළ අන්තර්ජාල මාධ්‍යය මානව හිමිකම් කොමිෂන්

සභාව (HRC), උපකාරක දුරකථන සේවා සහ ඔවුන්ට බල පවත්නා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වී අතර වේ. සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව, 51.6%ක් මෙම සේවාවන් පිළිබඳව සෘණීමකට පත් වී ඇති අතර, 24.8% ක් යම් දුරකථන සෘණීමකට පත් වී ඇති අතර, 23.6% ක් අතෘප්තිමත් (සෘණීමකට පත් නොවූ) බව ප්‍රකාශ කර ඇත. තවද, ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටින බව විශ්වාස කර ඇත්තේ 24.5%ක් පමණි. 42.6%ක් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටියේ සමහර විටක පමණක් බව වන අතර, 32.9%ක් ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටියේ කලාතුරකින් හෝ කිසිසේත්ම නොසිටී බව වාර්තා කරන ලදී.

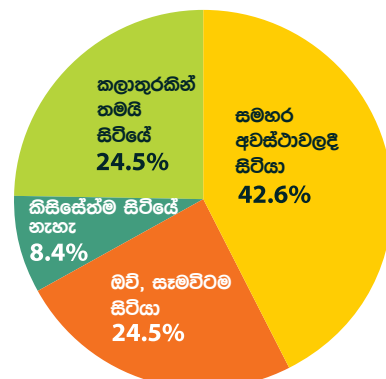
4.2.1 වගුව: සහය සහ පිළියම් ලබා ගැනීම සඳහා යොමු වූ ක්‍රමවේද

4.2.2 වගුව: සපයන ලද සේවාව පිළිබඳ සෘණීමකට පත්වීම

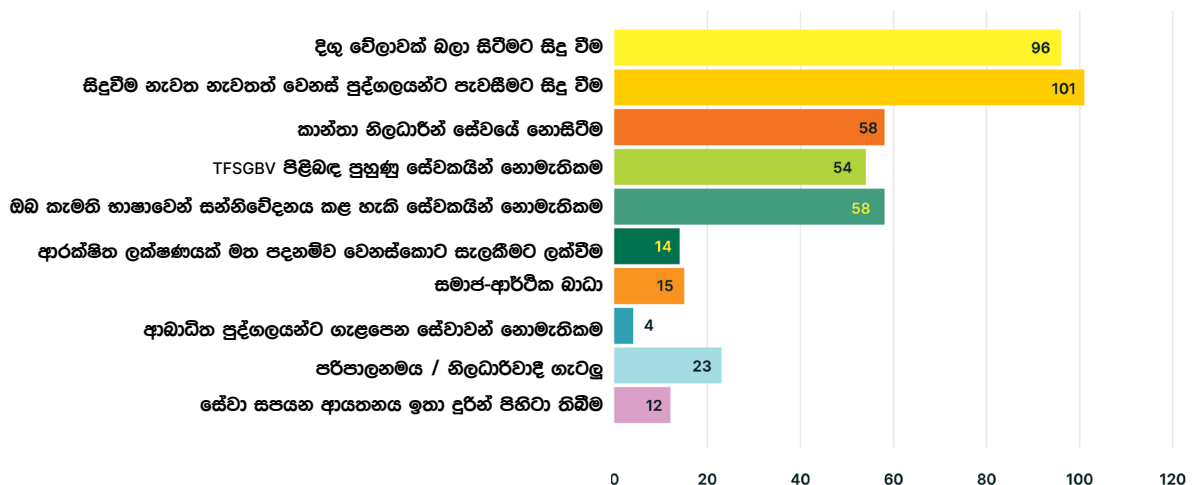
4.2.3 වගුව: කාර්ය මණ්ඩලය සිටින බව (අවැසි සේවාව ලබාගත හැකි බව)

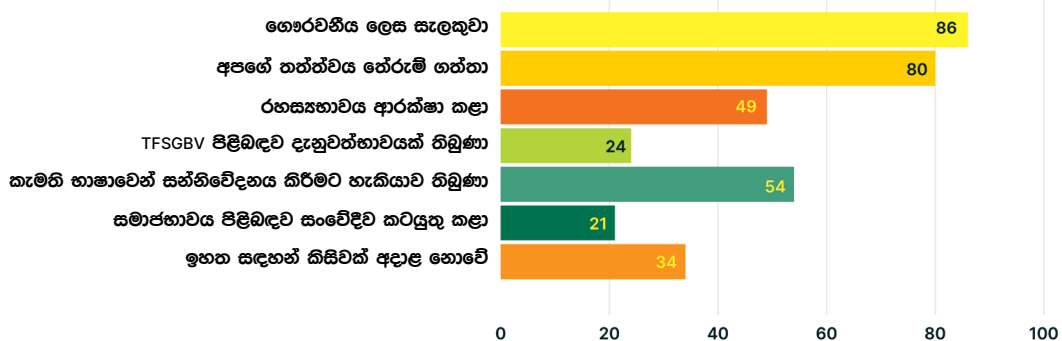
සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල තුළින් කාන්තාවන් සහන සේවා ලබා ගැනීමේදී දුෂ්කරතා රැසකට මුහුණ දී ඇති බව තවදුරටත් පෙන්නුම් කරනු ලැබේ. එහිදී බහුලවම මුහුණ පෑමට සිදු වූ දුෂ්කරතා වන්නේ, තමන් මුහුණ දුන් සිදුවීම පුද්ගලයන් රැසක් ඉදිරියේ නැවත නැවතත් පැවසීමට සිදු වීම (101) සහ දිගු වේලාවක් බලා සිටීමට සිදු වීමයි (96). මීට අමතරව, කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟකම (58), TFSGBV පිළිබඳ පුහුණුව ලත් කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැතිකම (54) සහ තමන් කැමති භාෂාවෙන් සන්නිවේදනය කළ හැකි කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැතිකම (58) වැනි ගැටලුවලට ද බොහෝ පිරිසක් මුහුණ දී ඇත. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට එක් වූ සරලා මෙසේ පැවසුවාය.

"මම හිතවා කාන්තා නිලධාරියක මට උදව් කරයි කියලා. නමුත් පැමිණිල්ල ලිව්වේ පිරිමි කෙනෙක් නිසා, ඔවුන් මං දිනා බැලුවේ පොට්ට කාසියක් දිනා බලනවා වගේ. ඒ වගේම ඔවුන් මං දිනා බැලුවේ වැරදිකාරියක් දිනා බලනවා වගේ. විශේෂයෙන්ම මම කාන්තාවක් නිසා, දුරකථනයෙන් වෙන ප්‍රශ්න අපිම තදාගන්න ප්‍රශ්න විදිනටයි ඔවුන් දකින්නේ... මගෙන් ප්‍රශ්න අනන්‍ය අතරතුර, ඒ පුද්ගලයා තවත් දෙයක් කළා, ඔහු එක කළේ හිතාමතාමයිඔහු නැමෝම ඉස්සරහා මගෙන් ප්‍රශ්න කළා. ඒ සිදුවීමෙන් පසුව ඊට පස්සේ තවදාවත් පොලිසියට යන්නේ නැතැ කියලා මම හිතා ගත්තා."⁴⁴

4.2.4 වගුව: සහය (උදව්) ලබා ගැනීමට යාමේදී මුහුණ පෑමට සිදු වූ දුෂ්කරතා

4.2.5 වගුව: සේවා සපයන නිලධාරීන්ගේ මතු පිටින් තේරුම්ගැනීමට හැකි ලක්ෂණ

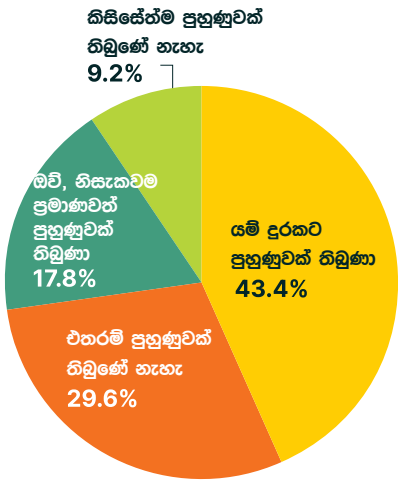
⁴⁴ TFSGBV හි බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවක වන සරලා සමඟ පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව, අනුරාධපුරය

තවද, 12.8% පමණ ප්‍රතිශතයකට තමන් කැමති භාෂාවෙන් සේවාවන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වී ඇති අතර, 30.1%කට තමන් කැමති භාෂාවෙන් සේවාවන් ලබා ගැනීමට හැකි වී ඇත්තේ අර්ධ වශයෙන් පමණි.

සමීක්ෂණයට සහභාගි අයගෙන් බහුතරයකගේ අදහස වූයේ තාක්ෂණය පදනම් කරගත් ලිංගික හා සමාජභාවය පදනම් කරගත් ප්‍රවණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් කලමනාකරණය සඳහා සේවා සපයන නිලධාරීන්

සම්පූර්ණයෙන්ම පුහුණුව හරහා සම්පූර්ණ සුදුසුකම් ලබා ගෙන නොමැති බවයි. සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 17.8%ක් පමණක් කාර්ය මණ්ඩලය ස්ථිරවම පුහුණුව ලබා ඇති බව විශ්වාස කළ අතර, 43.4%කට හැඟී ගියේ ඔවුන් යම් දුරකට පමණක් පුහුණුව ලබා ඇති බවයි. 38.8%කගේ අදහස වූයේ කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් ලබා නැති බව හෝ කිසිසේත්ම පුහුණුවක් ලබා නොමැති බවයි.

4.2.6 වගුව:
කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුවේ ප්‍රමාණය වටහා ගැනීම

මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද දිස්ත්‍රික්ක පහ තුළ හඳුනාගත් මානව සම්පත්වල පවතින විශේෂිත හිඟයේ පිළිබඳව පහත දක්වන කොටසින් පෙන්නුම් කරනු ලැබේ.

දිස්ත්‍රික්ක පහ නියෝජනය කරමින් ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් පොලිස් සේවයේ පවතින අඩුපාඩු පෙන්වා දෙන ලදී. එහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් අඩුපාඩු වර්ග තුනක් විනම්ච (i) කාන්තා නිලධාරීන්ගේ නිලකම හෝ පැමිණිලි කිරීම සඳහා කාන්තා නිලධාරීන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඇති අපහසුව; (ii) දෙමළ භාෂාව කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලකම; ඩිජිටල් ආරක්ෂණය පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුමේ නිලකම ඉස්මතුකර දක්වන ලදී.

4.2.1 අනුරාධපුරය

අනුරාධපුරයේ පොලිස් සේවාවන්හි හඳුනාගත් විශේෂ අඩුපාඩුවක් වූයේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ සිදුවීම් වාර්තා කිරීමට කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට ඇති නොහැකියාවයි. එක් කාන්තාවක් වාර්තා කළේ, පැමිණිල්ලක් කිරීමට පොලිසියට ගිය විට එහි කාන්තා නිලධාරීන් සිටියත්, ඔවුන් වෙතම විශේෂයෙන් පැමිණිලි කිරීමට නොහැකි බවයි. කිසිදු පෞද්ගලිකත්වයකින් තොරව සියලු දෙනා ඉදිරියේ පිරිමි පොලිස් නිලධාරියෙකු ඉදිරියේ පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කිරීමට ඇයට සිදුවී තිබුණි.⁴⁵ තවද, ඕනෑම භාෂාවකින් ඕනෑම වේලාවක සම්බන්ධ විය හැකි පොලිස් ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් තිබුණද, එයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට පත්කර ඇත්තේ පිරිමි නිලධාරීන් පමණි.⁴⁶ ගල්කිරියාගම පොලිස් ස්ථානයේ කාන්තා හා ළමා අංශයක් තිබුණත්, කාර්ය මණ්ඩල නිලයක් පැවතීම හේතුවෙන් එහි සිටින්නේ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු පමණි.⁴⁷ දෙමළ කතා කරන කාර්ය

⁴⁵ අනුරාධපුර, TFSGBV මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන සරලා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්
⁴⁶ අනුරාධපුර කාන්තා පොලිස් නිලධාරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්
⁴⁷ අනුරාධපුර කාන්තා පොලිස් නිලධාරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

මණ්ඩලයේ හිඟයක් පවතින අතර, සමහර ස්ථානවල සිංහල කතා කරන නිලධාරීන් 3-4 දෙනෙකු සිටින බව ද පොලිස් නිලධාරියෙක් සඳහන් කළේය.⁴⁸ මෙයට අමතරව, පොලිසිය සතුව උපදේශකයින් නොමැති බැවින්,⁴⁹ උපදේශන සහාය අවශ්‍ය වූ විට, කාන්තාවන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට හෝ කැකිරාව ප්‍රාදේශීය රෝහලේ වෛද්‍යවරුන් වෙත යොමු කරනු ලැබේ.⁵⁰

සමටකරණ නිලධාරීන් සහ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් හරහා, නොමිලේ උපදේශන ලබා දීමෙන් සහ සයිබර් අපරාධ ඒකකයට යොමු කිරීමෙන්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්වී ඉන් මිදුණු කාන්තාවන්ට සහාය වේ.⁵¹ ඔවුන් විසින් පහසුකරණය සපයන වැඩසටහන් හරහා දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම, අවශ්‍ය යොමු කිරීම් සිදු කිරීම සහ පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධීකරණය කිරීම මගින් සමටකරණ නිලධාරීන් සහාය ලබා දේ. ඔවුන් රට පුරා ක්‍රියාත්මක වන ලෙස්බුක් පිටුවක් හරහා තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳව ලැබෙන පැමිණිලිවලට ද ප්‍රතිචාර දක්වයි.⁵² ලෙස්බුක් පිටුව හරහා පැය 24 පුරාම සහාය ලබා ගත හැකි අතර, පරිශීලකයින්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා ආසන්න වශයෙන් නිලධාරීන් 25-30 ක් පමණ සේවයේ යොදවා ඇත.⁵³ සමටකරණ නිලධාරියෙකු පැවසූ පරිදි, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ට සහාය වීම සඳහා නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු සිටින අතර, ඔවුන්ගෙන් හතර දෙනෙකු කාන්තාවන් වේ.⁵⁴ කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන 1938 ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය හරහා කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් සම්බන්ධ කර ගත හැක. කෙසේ වෙතත්,

මෙම ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය ප්‍රතිචාර දැක්වීමට මන්දගාමී බව සඳහන් විය.⁵⁵

කාන්තාවන්ගේ පෞද්ගලිකත්වය සහ රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා කිරීම පිණිස උපදේශනය සඳහා වෙන් කරන ලද කාමරයක් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සතු වේ.⁵⁶ පරිවර්තන සහාය ලබා දීම සඳහා දෙමළ භාෂාව කතා කරන ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් සිටිති.⁵⁷ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ සැසි පැවැත්වීමට හැකිවන පරිදි පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලයක අවශ්‍යතාවයක් පවතී.⁵⁸ කෙසේ වෙතත්, පුහුණුව ලබා ගැනීම සඳහා අරමුදල් නොමැත.

කාන්තාවන්ට සතියේ දින හතේම පැය 24 පුරාම ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය හරහා නීති ආධාර මධ්‍යස්ථානයන් (LAC) වෙත සම්බන්ධ විය හැකි වුවද, ඒවායේ ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැත.⁵⁹ මෙම ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය හැසිරවීම සඳහා පිරිමින් සහ කාන්තාවන් යන දෙපිරිසටම පවරා ඇති අතර, අයෙක් විශේෂයෙන් කාන්තා නිලධාරියෙක් ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවකදී, එම ඉල්ලීම මත පදනම්ව සහාය ලබා දිය හැකිය.⁶⁰ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ ආයතනික වශයෙන් පුහුණුවක් ලබා නොදෙන නමුත්, නීති ආධාර මධ්‍යස්ථාන (LAC) නිලධාරීන් පෞද්ගලිකව වැඩි පුහුණුවක් ලබා ගනී. දෙමළ භාෂාව කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැති අතර, ඒ වෙනුවට දෙමළ භාෂාව කතා කරන කනිෂ්ඨ නීතිඥයින් දෙදෙනෙකුගේ සහාය ලබා ගනු ලබයි.⁶¹

⁴⁸ අනුරාධපුර කාන්තා පොලිස් නිලධාරියෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

⁴⁹ අනුරාධපුර පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

⁵⁰ අනුරාධපුර කාන්තා පොලිස් නිලධාරියෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

⁵¹ අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සමටකරණ නිලධාරියෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

⁵² අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සමටකරණ නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්; මැදිහත්වීමකදී, ආරවුලක් ඇති වූ විට, එය ආරවුලට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයන් විසින් තෝරා ගන්නා ලද මණ්ඩලයක සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත සමිටි මණ්ඩලයට යොමු කරනු ලැබේ අධිකරණ හා ජාතික විකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශය, සමට මණ්ඩල කොමිසම, ප්‍රවේශය 2026 මැයි 11 දින.

⁵³ අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සමටකරණ නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁵⁴ අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සමටකරණ නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁵⁵ අනුරාධපුර පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD); අනුරාධපුර කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁵⁶ අනුරාධපුර පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD); අනුරාධපුර කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියෙක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁵⁷ අනුරාධපුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සමටකරණ නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁵⁸ අනුරාධපුර සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

⁵⁹ නීති ආධාර නිලධාරී, නීති ආධාර කොමිසම, කැකිරාව සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁶⁰ නීති ආධාර නිලධාරී, නීති ආධාර කොමිසම, කැකිරාව සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁶¹ නීති ආධාර නිලධාරී, නීති ආධාර කොමිසම, කැකිරාව සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

පොලිසිය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ නීති ආධාර මධ්‍යස්ථානය (LAC) වැනි සේවා සපයන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණුවක් නොමැතිකම ද පර්යේෂණයෙන් ඉස්මතු වේ. රජරට ප්‍රජා කේන්ද්‍රය (RPK) වැනි රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් පුහුණුව ලබා දී ඇත. කෙසේ වෙතත්, විවැනි පුහුණුවීම්වලට සහභාගී වීමේදී අභියෝග ඇති බව ප්‍රතිචාර දැක්වුවත් අවධාරණය කළහ. ඔවුන්ට නිවාඩු ලබා ගැනීමට, ඔවුන්ගේ රාජකාරි ආවරණ නිලධාරීන් සංවිධානය කිරීමට සහ ගමන් වියදම් සඳහා අරමුදල් හිඟයකට මුහුණ දීමට ද සිදුවේ. උදාහරණයක් ලෙස, කාන්තා හා ළමා අංශයේ පොලිස් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් ගත කල, විවැනි වැඩසටහන්වලට සහභාගී වීමට නියෝජ්‍ය පොලිස්පතිවරයාගේ ලිඛිත අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.⁶²

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආමන්ත්‍රණය කිරීමේදී රාජ්‍ය නොවන සේවාවන් වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. උදාහරණයක් ලෙස, පොලිසිය, උසාවි, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ මහජනතාව, ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්ව ඉන් මිදුණු අයව ප්‍රාදේශීය කාන්තා සංවිධානයක් වන රජරට ප්‍රජා කේන්ද්‍රය (RPK) වෙත යොමු කරති. තවද, රජරට ප්‍රජා කේන්ද්‍රය (RPK) මගින් කාන්තාවන්ට සහාය වීම සඳහා අනුරාධපුර රෝහලේ මිතුරු පියසෙහි කාමරයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

4.2.2. මඩකලපුව

පොලිසිය තුළ අපරාධ අංශයේ කාන්තා නිලධාරීන්ගෙන් නොමැති බවත්, කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාවක් නොමැති බවත් කාන්තාවන් වාර්තා කළහ.⁶³ කාන්තන්කුඩි පොලිස් ස්ථානයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගෙන් තිදෙනෙකු සිටින අතර, භාෂා චතුරතාව සහ ඩිජිටල් ආරක්ෂක දැනුම යන දෙකම සතු නිලධාරීන්ගේ හිඟයක් පවතී.⁶⁴ තවද, එහි තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආශ්‍රිත ඩිජිටල් ආරක්ෂක

සහායක්ද නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, විවැනි සිද්ධීන් වැඩිදුර විමර්ශනය සඳහා මහඟිය සයිබර් අපරාධ අංශය වෙත හෝ කොළඹ අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුව (CID) වෙත යොමු කරනු ලැබේ. නමුත් එම ආයතන මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයෙන් බොහෝ දුරින් පිහිටා ඇති අතර, නිලධාරීන් ප්‍රධාන වශයෙන් කතා කරන්නේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙනි.⁶⁵

පොලිසියෙන් සේවාවන් ලබා ගැනීම පිළිබඳව කාන්තාවන් බෙදා ගත් අත්දැකීම් තුළින් පිළිබිඹු වන පරිදි, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා දීමද සිදු නොවේ⁶⁶ නිදසුනක් වශයෙන්, එම ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්ව ඉන් මිදී තමන් වෙත පැමිණෙන අයට දොස් පැවරීමට පොලිස් නිලධාරීන් යුහුසුළු වෙති. එක් කාන්තාවක් පැවසූ ආකාරයට, පොලිස් ස්ථානයේදී එක් පොලිස් නිලධාරියෙක්

"ඔයා තම තරුණයි; ඔයා තනියම මොකද කරන්නේ? මම ඔයාට විවාහ කරගන්නද?"⁶⁷

යනුවෙන් අසමින් තමාට හිරිහැරයට ලක් කළ බවයි. තවත් කාන්තාවක් පැවසුවේ තමන් පොලිසිය වෙත පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කළ විට, කාන්තා හා ළමා අංශයෙන් සහායක් නොලැබුණු බවයි.⁶⁸

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට (TFSGBV) භාජනය වීම හා සම්බන්ධ ලැජ්ජාව සහ බිය නිසා, මුස්ලිම් කාන්තාවන් බොහෝ විට සහාය සඳහා කාතිවරුන් වෙත යොමු වෙති. කෙසේ නමුත්, කාතිවරුන්ගෙන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය යොමු කිරීම් හෝ සහාය නොලැබෙන අතර, ඒ වෙනුවට ඔවුන්ට තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයට (TFSGBV) ලක් කර ඇති ඔවුන්ගේ නිටපු ස්වාමිපුරුෂයන් සමඟ සමාදාන වන ලෙස උපදෙස් ලැබේ.⁶⁹ රිසානා කාතිවරයාට පැමිණිලි කළ විට ඔහු පවසා ඇත්තේ

⁶² අනුරාධපුර සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

⁶³ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන අස්මා සම්මුඩ සාකච්ඡාව

⁶⁴ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි පොලිස් ස්ථානයේ කාන්තා පොලිස් සැරයන්වරිය සමඟ සම්මුඩ සාකච්ඡාව

⁶⁵ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය සේවා සපයන්නන් සම්බන්ධ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා වාර්තාව

⁶⁶ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි පොලිස් ස්ථානයේ කාන්තා පොලිස් සැරයන්වරිය සමඟ සම්මුඩ සාකච්ඡාව

⁶⁷ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ගාරා සමඟ සම්මුඩ සාකච්ඡාව

⁶⁸ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන රිසානා සමඟ සම්මුඩ සාකච්ඡාවක්

⁶⁹ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ගාරා සමඟ සම්මුඩ සාකච්ඡාව

කියා පමණක් වන අතර, ඇයගේ ගැටලුව විසඳීමට සහාය වීම සඳහා වෙනත් කිසිදු ආයතනයකට ඇයව යොමු කොට නැත.⁷⁰ තම හිටපු සැමියා දුරකථනයෙන් කරන තර්ජන පිළිබඳව පොලිසියට පැමිණිල්ලක් කිරීමට උත්සාහ කළ තවත් කාන්තාවක් වන අස්මාට ඔවුන් පවසා ඇත්තේ කානි අධිකරණයට යන ලෙසයි.⁷¹ ඇය නැවතත් කාන්තා හා ළමා අංශය වෙත පැමිණිල්ලක් කළ විට, ඇයව අපරාධ අංශයට යොමු කරන ලදී; ඉන්පසුව, එහි කාර්යභාර නිලධාරියා ඇයව නැවතත් කාන්තා හා ළමා අංශයට යොමු කර ඇත.⁷² මෙයින් පිළිබිඹු වන්නේ සමාජභාවය සහ ආගමික අනන්‍යතාවය ජේදනය වන ආකාරය සහ එය කාන්තාවන්ට සේවා සඳහා ප්‍රවේශ වීමට අසමානුපාතික ලෙස බලපාන ආකාරයයි.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට මනෝ සමාජීය සහාය නිලධාරියෙකු, ප්‍රාදේශීය ළමා ආරක්ෂණ නිලධාරියෙකු, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියෙකු, ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරියෙකු සහ ළමා හා කාන්තා අංශය සඳහා නිලධාරියෙකු ඇතුළත් වේ. එක් නිලධාරියෙකුගේ හිඟයක් පවතී.⁷³ මෙයට අමතරව, කාන්තාවන් සඳහා නොමිලේ ස්වේච්ඡා සහාය ලබා දිය හැකි නීතිඥයින් නොමැත.⁷⁴ තවද, අදාළ අමාත්‍යාංශ සහ හැඟීම් ජෙනරේෂන් වැනි සංවිධාන හරහා පුහුණුව ලබා දුන්නද එය තවමත් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ පැමිණිළි ආමන්ත්‍රණය කිරීමට අවශ්‍ය විශේෂඥ දැනුම කාර්ය මණ්ඩලය සතුව නොමැති බැවිනි.⁷⁵ අරමුදල් සීමා කිරීම් හේතුවෙන්ද දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට එහි කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අදාළ පුහුණු සැසි සංවිධානය කිරීමේ හැකියාව සීමා වේ.⁷⁶ තවද, සහියේ දිනවල වැඩ කරන

වේලාවන් තුළ පමණක් සේවාවන් සපයනු ලැබේ.⁷⁷ සති අන්තයේ දී සිදුවීම් දුරකථනයෙන් වාර්තා වන විට, අදාළ සංවිධාන වෙත යොමු කිරීම් සිදු කරනු ලැබේ.⁷⁸

මහ රෝහල මනෝවිද්‍යාත්මක සහාය සහ යොමු කිරීමේ සහාය ද සපයයි.⁷⁹ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය වැළැක්වීමේ ඒකකයේ ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩලයක් සහ වෛද්‍යවරයෙකුගේ හිඟයක් පවතින බැවින්, ඔවුන්ගේ සේවාවන් ද ලබා ගත හැකි වන්නේ සහියේ දිනවල වැඩ කරන වේලාවන් තුළ පමණි. වර්ථමානයේ, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) සිදුවීම් සඳහා සහාය වීම පිණිස එක් උපදේශකයෙකු, එක් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියෙකු, එක් මනෝවිකිත්සකයෙකු සහ හෙද නිලධාරීන් තිදෙනෙකු (එක් පිරිමියෙකු සහ කාන්තාවන් දෙදෙනෙකු) සිටී.⁸⁰ කාන්තා වෛද්‍ය නිලධාරිනියක් සහ කාන්තා හෙද නිලධාරිනියන් දෙදෙනෙකුගේ හිඟයක් පවතී.⁸¹ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ මිතුරු පියස ඒකකය හරහා පුහුණුව ලබා දෙනු ලැබේ.⁸² ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා පාදක සංවිධානයක් වන පර්යේෂණ සහ බලගැන්වීම සඳහා වූ ඉස්ලාමීය කාන්තා සංගමය (IWARE) ද, විශේෂයෙන් උපදේශන සහාය ආකාරයෙන් සහාය ලබා දෙයි.

4.2.3. ගාල්ල

පොලිස් ස්ථානවල ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැති බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් හඳුනාගෙන ඇත. දැනට සිටින නිලධාරීන් නිරන්තරයෙන් නව කාර්යයන් ආවරණය කිරීම සඳහා යෙදවීම හෝ හදිසියේම ස්ථාන මාරු ලබා දීම ඵලදායී සේවා සැපයීමට අහිතකර ලෙස බලපායි.⁸³ තවද, කාන්තා නිලධාරිනියන්ගේ ද හිඟයක් පවතී.⁸⁴ එක් කාන්තාවක් පෙන්වා දුන්නේ, තමන් පොලිසියට යන විට එහි කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්

⁷⁰ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ගාරා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷¹ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ගාරා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷² මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ගාරා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷³ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ උපදේශන සහකාර සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁴ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁵ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ උපදේශන සහකාර සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁶ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁷ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁸ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁷⁹ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි මහ රෝහලේ මනෝවිකිත්සකවරයෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁸⁰ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි මහ රෝහලේ මනෝවිකිත්සකවරයෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁸¹ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි මහ රෝහලේ මනෝවිකිත්සකවරයෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁸² මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තන්කුඩි මහ රෝහලේ මනෝවිකිත්සකවරයෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

⁸³ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

⁸⁴ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයේ කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

නොසිටි බවත්, එය තමාට අපහසුතාවයක් ගෙන දුන් බවත්, තම ගැටළුව විසඳීමට ගත යුතු සුදුසු ඊළඟ පියවර පිළිබඳව පොලිසියට හිඟවීම් අවබෝධයක් නොතිබූ බවත්ය.⁸⁵ ඩිප්ටල් ආරක්ෂක විශේෂඥතාව ඇති පොලිස් නිලධාරීන්ගේ නිගයක් ද පවතී.⁸⁶ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක පැවසූ ආකාරයට, අන්තර්ජාලය හරහා පින්තූර ඉවත් කිරීම වැනි ඩිප්ටල් ආරක්ෂක සහාය අවශ්‍ය වන පැමිණිලි වලදී, එම කාරණය SLCERT වෙත යොමු කෙරේ. තවද, පොලිසිය තුළ දී උපදේශනය ලබා ගත හැක්කේ සීමිත කාලයක් ඇතුළත පමණි. සෑම බදාදා දිනකම පොලිස් ස්ථානයේ ස්වේච්ඡාවෙන් සේවා සපයන මනෝ විද්‍යාඥයෙකු හරහා නොමිලේ උපදේශන සහාය ලබා දෙනු ලැබේ.⁸⁷ පූර්ණ කාලීන හෝ අවම වශයෙන් අර්ධ කාලීන හෝ වැටුපක් ලබා දී උපදේශකයෙකු බඳවා ගැනීම සඳහා අරමුදල් නොමැත. පොලිසිය විවැනි පැමිණිලි උපදේශන සහාය සඳහා ග්‍රාමීය කාන්තා පෙරමුණ වෙත ද යොමු කරයි.⁸⁸ හඳුනාගත් අනෙකුත් හිඬැස් අතරට දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණ පොලිස් නිලධාරීන් නොමැතිකම, පරිවර්තකයින් නොමැතිකම සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ඇතුළු සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ පුහුණුවක් නොමැතිකම ඇතුළත් වේ.⁸⁹

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී කාන්තාවන්ට කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDO) මුණගැසිය හැකි වුවද, ප්‍රමාණවත් දෙමළ භාෂාව කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැත.⁹⁰ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආමන්ත්‍රණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුම පුහුණුව තුළින් වර්ධනය කළ යුතු බවත්, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආශ්‍රිත පුහුණුව

ලබා ගැනීම සඳහා තම පුද්ගලික අරමුදල් මත යැපීමට සිදු නොවිය යුතු බවත් සාකච්ඡාකරුවන් තව දුරටත් සඳහන් කළහ.⁹¹

1938 සහ 109 ක්ෂණික දුරකථන අංක සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, න්‍යායාත්මකව ඒවා ලබා ගත හැකි වුවද, ප්‍රායෝගිකව, හදිසි සහාය සඳහා සේවා සැපයීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනෙන්නට තිබුණි.⁹² හදිසි සේවා ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ට තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ අවස්ථාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට පුහුණුවක් ද නොතිබුණි.⁹³

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ (TFSGBV) බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් ග්‍රාමීය කාන්තා පෙරමුණ වැනි රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල සහාය ලබා ගන්නා අතර ඔවුන්ගේ උපදේශකයින් රහස්‍යභාවය සහ පෞද්ගලිකත්වය ලබා දෙන නිහඬ පෞද්ගලික කාමරයක කාන්තාවන්ට සවන් දී අවශ්‍ය යොමු කිරීම් සිදු කරයි.⁹⁴ ඔවුන් මානුෂීය ආධාර සහ හිඟ උපදෙස් ද ලබා දේ.⁹⁵ මෙම සංවිධානයේ නිලධාරීන් පොලිසිය වැනි යොමු කිරීමේ ආයතන වෙත ද කාන්තාවන් කැටුව යයි.⁹⁶ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් හට මාර්ගගත ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳව ඇතුළුව පුහුණුවක් ලබා දේ.⁹⁷ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පුහුණුව ලත් කාන්තාවක් ප්‍රතිචාර දක්වන 24/7 ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් ද ඇත.⁹⁸ කෙසේ වෙතත්, එය දෙමළ භාෂාවෙන් ලබා ගත නොහැකි බැවින්, පරිවර්තකයෙකුගේ සහාය අවශ්‍ය වේ.⁹⁹ මෙම සංවිධානයේ දැනට දෙමළ බස කතා කරන එක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු පමණක් සිටින අතර එලදායි සේවාවක් සැපයීම සඳහා තවත් දෙමළ බස කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලය වැඩි කිරීම අවශ්‍ය වේ.¹⁰⁰

⁸⁵ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන තරුණි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁸⁶ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයේ කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁸⁷ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයේ කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁸⁸ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයේ කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁸⁹ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයේ කාන්තා පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁰ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹¹ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)
⁹² ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)
⁹³ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)
⁹⁴ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන තරුණි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁵ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගැමි කාන්තා පෙරමුණේ සම්බන්ධීකාරක සහ උපදේශන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁶ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන තරුණි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁷ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගැමි කාන්තා පෙරමුණේ සම්බන්ධීකාරක සහ උපදේශන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁸ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගැමි කාන්තා පෙරමුණේ සම්බන්ධීකාරක සහ උපදේශන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
⁹⁹ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගැමි කාන්තා පෙරමුණේ සම්බන්ධීකාරක සහ උපදේශන නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

විම සංවිධානය මගින් කළමනාකරණය කරන ආරක්ෂිත නිවාස නොමැති බවත්, විවැනි සහයෝගයක් සඳහා වෙනත් ආයතන මත විශ්වාසය තැබිය යුතු බවත් එක් නිලධාරියෙක් තවදුරටත් සඳහන් කළේය.

තවද, කාන්තාවන්ට සතියේ දිනවල පෙ.ව. 7:00 සිට ප.ව. 4:00 දක්වා සහ සති අන්තයේ පෙ.ව. 7:00 සිට ප.ව. 1:00 දක්වා මිතුරු පියසෙත් සහාය ලබා ගත හැකිය.¹⁰¹ මිතුරු පියසෙති කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සිටින්නේ දෙදෙනෙකු පමණක් වුවද, ඔවුන් ග්‍රාමීය කාන්තා පෙරමුණ, නීති ආධාර මධ්‍යස්ථානය සහ පොලිසිය වැනි ආයතන වෙත යොමු කිරීම් සිදු කරයි. සම්බන්ධීකරණය සහ යොමු කිරීම් හරහා, කාන්තාවන් සඳහා සේවාවන් සපයා දෙනු ලැබේ.¹⁰² කෙසේ නමුත්, කාර්ය මණ්ඩලයේ කිසිවෙකු හට දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණතාවයක් නොමැති අතර, ගැටළු වල සංවේදී ස්වභාවය නිසා, මිතුරු පියස පරිවර්තනය සඳහා බාහිර සහාය ලබා නොගනී.¹⁰³ මෙය දෙමළ බස කතා කරන කාන්තාවන්ට සේවාවන් ලබා ගැනීමේදී බාධාවකි. තවද, මිතුරු පියසට කම්පන-දැනුවත් උපදේශනය සහ සත්කාර පිළිබඳ පුහුණුව ලත් මනෝවිද්‍යාඥයින් සහ වෛද්‍යවරුන් තවත් අවශ්‍ය වේ. වින්දිතයින්ගේ ප්‍රතිචාර තේරුම් ගැනීමට, නැවත කම්පනයට පත්වීම වළක්වා ගැනීමට සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) නිසා ඇතිවන මානසික තත්ත්වයන් හඳුනා ගැනීමට පුහුණුව ඔවුන්ට උපකාරී වනු ඇත.¹⁰⁴ මානසික රෝග හඳුනාගෙන ඖෂධ නියම කළ හැකි වෛද්‍යවරයෙකු ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානයෙන් නොමැති බව නිලධාරියෙක් විශේෂයෙන් අවධාරණය කළේය. විශේෂයෙන්, මිතුරු පියස මගින් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ ගැටළු වලට සවන් දෙන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා මාසික මානසික සෞඛ්‍ය පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබීම විශේෂත්වයකි.¹⁰⁵

තමන් ප්‍රවේශ වන ආයතනවලින් අවශ්‍ය තොරතුරු නොලැබීම සහ ඵලදායී යොමු කිරීමේ සහාය නොමැතිකම ද කාන්තාවන්ට බලපායි. උදාහරණයක් ලෙස, තම ෆෙස්බුක් ගිණුමට අනවසරයෙන් ඇතුල් වීමක් පිළිබඳව පැමිණිල්ලක් කිරීමට කාන්තාවක් විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම (TRC) වෙත ගොස් තිබුණි. විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසමේ (ඔසෘක) නිලධාරීන් ඇයට ශ්‍රී ලංකා ක්‍ෂෘඪ ආයතනය හා සම්බන්ධ වන ලෙස නිර්දේශ කළද, ශ්‍රී ලංකා ක්‍ෘෂි ආයතනය හා සම්බන්ධ වීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය පිළිබඳව මඟ පෙන්වීමට ආයතනය අපොහොසත් වී තිබුණි.¹⁰⁶ ඇය සහාය සඳහා එහි යන විට විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසමෙහි (TRC) කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලයක් ද සිට නොමැත.¹⁰⁷ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ සිදුවීම් වාර්තා වූ විට රාජ්‍ය ආයතනවලින් ක්‍රියාකාරී සහාය ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවය මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.

4.2.4. කිලිනොච්චිය

කිලිනොච්චියේ ඩිජිටල් ආරක්ෂක විශේෂඥතාවේ සීමාවන් හේතුවෙන්, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් තම අවසරයකින් තොරව අන්තර්ජාලයට උඩුගත කර ඇති ඡායාරූප ඉවත් කිරීම සඳහා යාපනය පොලිස් සයිබර් අපරාධ ඒකකයේ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා යාපනයට යා යුතුය.¹⁰⁸ බලපෑමට ලක් වූ එක් කාන්තාවක් පැවසූ පරිදි,

"මම ඉතා දිගු කාලයක් ස්ථාන කිහිපයකට ගියා. සමාජ මාධ්‍යවලින් ඡායාරූප ඉවත් කිරීමට කිලිනොච්චියේ මට කිසිදු සහයෝගයක් ලැබුණේ නැත. මට යාපනයට යන ලෙස උපදෙස් ලැබුණා. යාපනයේ නිලධාරීන් ඡායාරූප ඉවත් කිරීමට මට සහාය වූ අතර මගේ ආරක්ෂාව සහතික කළා."¹⁰⁹

¹⁰⁰ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගැමි කාන්තා පෙරමුණේ සම්බන්ධීකාරක සහ උපදේශන නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰¹ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මිතුරු පියස වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰² ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මිතුරු පියස වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰³ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මිතුරු පියස වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰⁴ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මිතුරු පියස වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰⁵ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මිතුරු පියස වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰⁶ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් ලෙස හඳුන්වා ගන්නා සඳහි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹⁰⁷ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් ලෙස හඳුන්වා ගන්නා සඳහි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

¹⁰⁸ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්; 2025 දී, යාපනය පොලිස් ස්ථානයේ පරිගණක අපරාධ විමර්ශන උප ඒකකයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය, උතුරු පළාත සඳහා හව පරිගණක අපරාධ විමර්ශන උප ඒකකයක්, <https://www.police.lk/?p=8218>

¹⁰⁹ කිලිනොච්චියේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන කමලා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

මේ අනුව, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ඩිජිටල් ආරක්ෂක විමර්ශන ධාරිතාවක් නොමැතිකම කිලිනොච්චියේ ඇති ප්‍රධාන හිඬැසකි.¹¹⁰

කිලිනොච්චියේ බොහෝ පොලිස් නිලධාරීන් සිංහල භාෂාව කතා කරන අය වන අතර, ජනගහනය ප්‍රධාන වශයෙන් දෙමළ භාෂාව කතා කරන අය වෙති. දෙමළ භාෂාව කතා කළ හැකි නිලධාරීන් හරහා පරිවර්තන ලබා දුන්නද, කාන්තාවන් විවැනි පරිවර්තන මගින් සෑහීමකට පත් නොවන්නේ අදාළ තොරතුරු නිවැරදිව ලබා දුන්නේද යන්න පිළිබඳව ඔවුන්ට අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බැවිනි.¹¹¹ බලපෑමට ලක් වූ එක් කාන්තාවක් පැවසුවේ,

"මම පොලිස් ස්ථානයට යන විට එහි සිටියේ එක් කාන්තා නිලධාරියකු පමණක් වූ අතර, ඇයට දෙමළ භාෂාව හේරැම් ගැනීමට නොහැකි වුණා."¹¹²

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ඇයට පිරිමි නිලධාරියෙකුට තම පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු වූ අතර යම් සංවේදී තොරතුරු හෙළි කිරීමට නොහැකි විය.

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් සහාය වීමට තවත් කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී.¹¹³ මේ වන විට කිලිනොච්චි පොලිස් ස්ථානයේ සිටින්නේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු සහ පොලිස් නිලධාරීන් නව දෙනෙකු පමණි. කාන්තා නිලධාරීන්ගේ දෙදෙනෙකු සිංහල සිට දෙමළ බසටත්, දෙමළ සිට සිංහල බසටත් පරිවර්ථන සේවා සපයන බව නිලධාරියෙක් වාර්තා කළේය. තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි සඳහා කැපවූ පොලිස් ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් නොමැති වුවද, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ට

107 (දෙමළ සඳහා) සහ 109 (සිංහල සඳහා) පොලිස් ක්ෂණික ඇමතුම් හරහා පැය 24 පුරාම නොමිලේ පැමිණිලි ඉදිරිපත් කළ හැකිය.¹¹⁴ පොලිසිය සඳහා තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ විශේෂිත පුහුණුවක් ලබා දී නොමැත.¹¹⁵

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDO) විසින් නොමිලේ උපදේශන සේවා සපයනු ලැබුවද, ඒවා ලබා ගත හැක්කේ සතියේ දිනවල, වැඩ කරන වේලාවන් තුළ, පෙ.ව. 8ට30 සිට ප.ව. 04:30 දක්වා පමණි.¹¹⁶ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDO) වෙතින් සහාය ලබා ගැනීම සඳහා කැපවූ ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් නොමැති අතර, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් බොහෝ විට වැඩ කරන වේලාවන් තුළ ඔවුන්ගේ පුද්ගලික අංක හරහා කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDO) සම්බන්ධ කර ගනී. මීට අමතරව, කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ WDOs සිව් දෙනෙකු පමණක් සේවය කරන අතර, ලැබී ඇති ඉහළ පැමිණිලි සංඛ්‍යාව සැලකිල්ලට ගත් විට එය ප්‍රමාණවත් නොවේ. එක් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු (WDO) පෙන්වා දුන් පරිදි, සාමාන්‍යයෙන් සතියකට පැමිණිලි හයකට වඩා ලැබේ.¹¹⁷ තවද, 2019 සිට 2025 දක්වා කාලය තුළ රජයේ පුරප්පාඩු පුරවා නොමැති බව කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු (WDO) පෙන්වා දුන්නාය. තවද, උපදේශකයින් සිටින්නේ පලෙයි සහ කිලිනොච්චි නගරය යන ස්ථාන දෙකෙහි පමණි. මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතා වන භාෂාව දෙමළ බැවින්, විවැනි සේවාවන් ලබා ගත හැක්කේ දෙමළ භාෂාවෙන් පමණි.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී මසකට වරක් පවත්වනු ලබන ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ හිංසනය (SGBV) සම්බන්ධ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රවේශ වීමට කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්ට (WDOs) අවස්ථාව ඇත. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය පොලිස් නිලධාරීන්, මනෝවිද්‍යාඥයින් සහ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී (WDO) කාර්ය මණ්ඩලයේ සහභාගීත්වයෙන් පුහුණුවීම්

¹¹⁰ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹¹ කිලිනොච්චියේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන කමලා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව; කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ලක්ෂ්මි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹² කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ TFSGBV බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවක් වන ලක්ෂ්මි සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹³ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹⁴ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹⁵ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹⁶ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කුච්චි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව; කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කිලිනොච්චි කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
¹¹⁷ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කුච්චි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියකු සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

පවත්වයි. මේවාට වර්ල්ඩ් විෂන්, සේවී ද විල්ඩ්න් සහ රතු කුරුස වැනි සංවිධානවල සහාය ලැබේ. කෙසේ නමුත්, ඩිජිටල් ආරක්ෂාව සහ කම්පනය පිළිබඳ දැනුවත් උපදේශනය පිළිබඳ විශේෂඥතාවක් නොමැතිකම පවතී. එබැවින්, සයිබර් අපරාධ සම්බන්ධ පැමිණිලි වලදී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් (WDOs) යාපනයේ ඒ පිළිබඳ විශේෂිත ආයතන වෙත යොමු කිරීම් සිදු කරයි.¹¹⁸

වඩිඩකවිවි ප්‍රදේශයේ පමණක් ග්‍රාම නිලධාරීන් හතර දෙනාගෙන් එක් අයෙක් පමණක් කාන්තාවකි. මේ නිසා ඇයට සෑම මසකම ලැබෙන ලිංගික සහ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (SGBV) සම්බන්ධ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම අපහසු වේ. තවමත් පුරවා නොමැති කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු දෙකක් ද තිබේ. ග්‍රාම නිලධාරීවරයා පැමිණිල්ල මත පදනම්ව, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ට උපදෙස් ලබා දෙන අතර පොලිසියට, අධිකරණයට හෝ සමට මණ්ඩලයට යොමු කරයි.¹¹⁹ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ පැමිණිලි හැසිරවීම සඳහා ග්‍රාම නිලධාරීන්ට පුහුණුව ලබා නොදේ.

තවද, ප්‍රමාණවත් අරමුදල් නොමැතිකම තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ විශේෂිත පුහුණු සැපයීමට සහ පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය රඳවා ගැනීමට බාධකයක්ව පවතී.¹²⁰ තවද, ආතතියට, අතෘප්තතාවට සහ අනුකම්පාව සමඟ බැඳී විඩාවට ලක්වන සේවා සපයන්නන් සඳහා උපදේශන හෝ වෙනත් ආධාරක යාන්ත්‍රණ නොමැත. ඊට අමතරව, කිලිනොච්චියේ මධ්‍යගත වූ යොමු කිරීම් හෝ පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතියක් නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමයින් හට තම අත්දැකීම් පොලිසිය, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ප්‍රජා සංවිධාන වැනි විවිධ සේවා සපයන්නන් වෙත කිහිප වතාවක්ම නැවත

නැවතත් පැවසීමට සිදුවන අතර එම නිසා ඔවුන් නැවත නැවතත් කම්පනයට ලක් වේ.¹²¹

4.2.5. ප්‍රත්‍යලභ

පොලිස් ස්ථානවල ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩල සංඛ්‍යාවක් නොමැති බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් හෙළි විය.¹²² උදාහරණයක් ලෙස, කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් පෙන්වා දුන්නේ ඇය සේවය කළ පොලිස් ස්ථානයේ උපදේශකයෙකු නොමැති බවයි.¹²³ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පොලිස් ස්ථානය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ උපදේශකවරයාගෙන් සහාය ලබා ගනී.¹²⁴ ඔවුන් පරිවාස නිලධාරියාගෙන්, නීතිඥයින්ගෙන් සහ නීති ආධාර කාර්යාලයෙන් ද සහාය ලබා ගනී.¹²⁵ කෙසේ වෙතත්, මෙම සහාය සහිත අන්තර්ගත දී ලබා ගත නොහැක.¹²⁶ තවද, දෙමළ භාෂාවෙන් සන්නිවේදනය කළ හැකි එක් පොලිස් නිලධාරියෙකු පමණක් සිටින අතර, දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණතාවයක් ඇති තවත් පොලිස් නිලධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාවක් පවතී.¹²⁷ නොරොච්චෝලේ පොලිස් ස්ථානයේ දෙමළ කතා කරන පොලිස් නිලධාරීන් හය දෙනෙකු සිටින අතර එය ප්‍රමාණවත් යැයි සැලකුවද, කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් සිටින්නේ තිදෙනෙකු පමණක් වන අතර තවත් කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුගේ හිඟයක් පවතී.¹²⁸

මෙයට අමතරව, පොලිසියට සිදුවීම් වාර්තා කිරීමට 107 ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය භාවිතා කළ හැකි වුවද, ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය හසුරුවන පොලිස් නිලධාරීන් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) වෙත ප්‍රතිචාර දැක්වීමට විශේෂයෙන් පුහුණුව ලබා නොමැත.¹²⁹ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ප්‍රමාණවත් ලෙස විසඳීම පිණිස කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් රඳවා තබා ගැනීමට සහ පුහුණු කිරීමට වෙනම අරමුදල් නොමැත. කෙසේ වෙතත්, පොලිස් නිලධාරීන්ට කටාන පොලිස්

¹¹⁸ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ කුච්චි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනියක සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹¹⁹ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ වඩිඩකවිවි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ග්‍රාම නිලධාරිනියක සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁰ කිලිනොච්චියේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව.

¹²¹ කිලිනොච්චියේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව; කිලිනොච්චියේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

¹²² පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ නොරොච්චෝලේ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිනිය සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව.

¹²³ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁴ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁵ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁶ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁷ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරියක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹²⁸ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ නොරොච්චෝලේ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිනිය සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව.

¹²⁹ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ නොරොච්චෝලේ පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිනිය සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව.

ශික්ෂණ විද්‍යාලය විසින් පිරිනමනු ලබන සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව වැනි පුහුණුවීම් සඳහා යම් ප්‍රවේශයක් ඇත.¹³⁰ තවද, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි ලැබුණු විට, එම කාරණය වාරියපොළ සයිබර් අපරාධ චිකිත්සා යොමු කරනු ලබන අතර, මෙම චිකිත්සායන් ලැබෙන සහාය ප්‍රමාණවත් නොවේ නම්, එම කාරණය කොළඹ පරිගණක අපරාධ විමර්ශන අංශයට (CCID) යොමු කරනු ලැබේ.¹³¹

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩල හිඟයක් පවතී.¹³² මුන්දල් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියෙකු (WDO) සහ මුල් ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරියෙකු සිටියද, තවත් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් හතර දෙනෙකුගේ හිඟයක් පවතී.¹³³ උපදේශකයෙකු, ළමා ආරක්ෂණ නිලධාරියෙකු සහ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා නිලධාරියෙකු නොමැති වීම මෙම හිඟයට ඇතුළත් වේ.¹³⁴ යාපනය සමාජ ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථානය වැනි රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් පුහුණුවීම් ලබා දී ඇත.

තවද, සමථ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් 22 දෙනෙකු සිටිය යුතු වුවද, බඳවාගෙන ඇත්තේ 15 දෙනෙකු පමණි.¹³⁵ ඔවුන්ගෙන් 11 දෙනෙක් පිරිමින් වන අතර කාන්තාවන් ඇත්තේ හතර දෙනෙක් පමණි.¹³⁶ අධිකරණ අමාත්‍යාංශය ඔවුන්ට ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය වැනි මාතෘකා යටතේ පුහුණුව ලබා දී ඇත.¹³⁷

¹³⁰ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ප්‍රධාන පොලිස් පරීක්ෂකවරයා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³¹ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව

¹³² පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ මුන්දල් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³³ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ මුන්දල් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³⁴ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ මුන්දල් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියා සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³⁵ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කල්පිටියේ සමථ මණ්ඩල සාමාජිකාවක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³⁶ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කල්පිටියේ සමථ මණ්ඩල සාමාජිකාවක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

¹³⁷ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කල්පිටියේ සමථ මණ්ඩල සාමාජිකාවක් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාව

5. නිගමනය සහ නිර්දේශ

මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සේවා සැපයීමේ නිධාස් කිහිපයක් හඳුනාගෙන ඇත. පොලිසියට ප්‍රවේශ වීම සම්බන්ධයෙන් ගත කල, දිස්ත්‍රික්ක පහේම ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාවක දෙමළ කතා කරන පොලිස් නිලධාරීන් සහ කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් ගේ නිල බව අධ්‍යයනයෙන් හඳුනාගෙන ඇත. සෑම බදාදා දිනකම මනෝ විද්‍යාඥයෙකු විසින් ස්වේච්ඡා පදනමින් පොලිස් ස්ථානයේදී උපදේශන සේවා සපයනු ලබන ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ හැර, අනෙකුත් පොලිස් ස්ථානවල අභ්‍යන්තර උපදේශකයින් නොමැත. පොලිස් ස්ථානවල පුහුණුව ලත් පූර්ණ කාලීන හෝ අර්ධ කාලීන උපදේශකයෙකු බඳවා ගැනීම සඳහා අරමුදල් වෙන් කර නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පොලිස් නිලධාරීන් විසින් යොමු කිරීම් කළ යුතුය.

තවද, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි විසඳීමට අවශ්‍ය ඩිජිටල් ආරක්ෂක විශේෂඥතාව ඇති නිලධාරීන් පොලිස් ස්ථානවල නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කාන්තාවන්ට තම ආසන්න ප්‍රදේශයෙන් පිටත සයිබර් අපරාධ ඒකකවලින් අවශ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීමට සිදු වේ. උදාහරණයක් ලෙස, මඩකලපුවේදී, මහඔය පිහිටි සයිබර් අපරාධ අංශයට (CCD) හෝ කොළඹ පිහිටි අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුවට (CID) යොමු කිරීම් සිදු කරනු ලැබේ. ඒ ආකාරයෙන්ම, කිලිනොච්චියේදී, කාන්තාවන් යාපනය පොලිස් ස්ථානයේ සයිබර් අපරාධ ඒකකයට යා යුතුය. පුත්තලමේ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ පැමිණිලි වාරියපොළ සයිබර් අපරාධ ඒකකයට හෝ කොළඹ පරිගණක අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුවට (CCID) යොමු කරනු ලැබේ. ගාල්ලේදී, SLCERT වෙත යොමු කිරීම් සිදු කරනු ලැබේ. මේ අනුව, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ (TFSGBV) බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් හට දුර ගමන් කිරීමට සිදුවීම වළක්වමින්, ඔවුන්ගේ ගැටළුවලට මුහුණ දීම සඳහා අවශ්‍ය ඩිජිටල් විශේෂඥතාව ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි, රටේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම

අවම වශයෙන් එක් සයිබර් අපරාධ ඒකකයක්වත් තිබිය යුතුය.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලදී, කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් සපයනු ලබන සාමාන්‍ය ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය භාවිතා කර කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී (WDO) සමඟ සම්බන්ධ විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයට ලැබෙන ප්‍රතිචාර මන්දගාමී බව පෙන්නුම් කළ අතර, හැකි සෑම විටම කාන්තාවන් තම පුද්ගලික අංක හරහා කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී (WDO) සම්බන්ධ කර ගනී. දිස්ත්‍රික්ක පුරා, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල කාර්ය මණ්ඩල හිඟයන් හඳුනා ගන්නා ලදී. උදාහරණයක් ලෙස, මඩකලපුවේදී, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අනුයුක්තව, නොම්ලයේ ස්වේච්ඡා නීතිමය සහාය ලබා දිය හැකි නීතිඥවරයෙකුගේ අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගන්නා ලදී. පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ, උපදේශකයෙකු, ළමාරක්ෂණ නිලධාරියෙකු සහ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා නිලධාරියෙකු වැනි කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගන්නා ලදී.

සාමාන්‍ය කාර්ය මණ්ඩල හිඟය පියවා ගැනීම සඳහා අරමුදල් සහ ආයතනික සහයෝගයේ අවශ්‍යතාවය ද අධ්‍යයනයෙන් ඉස්මතු කරන ලදී.¹³⁸ සේවා සපයන්නන් විසින් අවච්ඡර (slang) ඇතුළු ප්‍රාදේශීය උපහාෂා තේරුම් ගත හැකි දෙමළ භාෂාව කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලයක් බඳවා ගත යුතුය.¹³⁹ සුදුසු පරිදි තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩල තනතුරු ද පත් කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස, මඩකලපුව මහ රෝහලේ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය වැළැක්වීමේ ඒකකයේ, විශේෂයෙන් කාන්තා වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ කාන්තා හෙද නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු ඇතුළු ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලයේ හිඟයක් වාර්තා විය.

තවද, සියලු දිස්ත්‍රික්ක හරහා, සේවා සපයන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල සඳහා රජය මගින් සපයන, විශේෂිත,

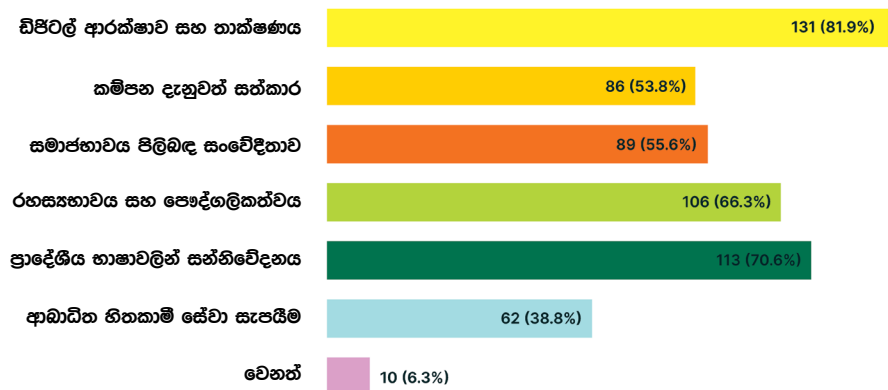
¹³⁸ කිලිනොච්චියේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

¹³⁹ කිලිනොච්චියේ සේවා සපයන්නන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්ව (TFSGBV) පුහුණුවීම්වල අවශ්‍යතාවය, පොලිස් ස්ථාන සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වැනි ආයතනවල සේවා සැපයීමට බාධා කරන ප්‍රධාන හිඬසක් ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී. අනුරාධපුරයේ නීති ආධාර මධ්‍යස්ථානයේ කාර්ය මණ්ඩලය පෞද්ගලික සහතික කිරීම් ලබා ගන්නේ රජය විසින් සපයනු ලබන පුහුණුවීම් නොමැති බැවිනි. RPK, හෂ් ටැග් ජෙනරේෂන්, වර්ල්ඩ් විෂන්, සේවි ද විල්ඩ්රන්, රතු කුරුස සංවිධානය සහ යාපනය සමාජ ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථානය වැනි සිවිල් සමාජ සංවිධාන ද පුහුණුව සඳහා පහසුකම් සපයමින් විශේෂිත පුහුණුවේ පරතරය පියවීමට උත්සාහ කරයි. 107 සහ 109 වැනි පොලිස් ක්ෂණික දුරකථන අංකවලට ප්‍රතිචාර දක්වන නිලධාරීන්ට ද එවැනි රජය මගින් පහසුකරණය කරන පුහුණුවක් ලබා දිය යුතුය. වියට් ඩිජිටල් සාක්ෂි කළමනාකරණය, සයිබර් අපරාධ විමර්ශනය, මාර්ගගත නිර්හැර, රූප

හෝ වීඩියෝ හැසිරවීම සහ සේවා සපයන්නන් සඳහා කම්පනය පිළිබඳ දැනුවත් උපදේශනය ඇතුළත් විය යුතුය.¹⁴⁰ අධිකරණ ක්‍රියාවලීන් සඳහා ඩිජිටල් සාක්ෂි ගබඩා කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම, සමාජභාවය පිළිබඳ සංවේදීතාව, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා අදාළ නීති බලාත්මක කිරීම යනාදිය ද වියට් ඇතුළත් විය යුතුය.¹⁴¹ පොලිස් පුහුණු විද්‍යාල විෂය මාලාව වැනි රජයේ පුහුණු ආයතන හරහා තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දීම සඳහා ව්‍යුහගත පද්ධතියක් ද ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර, පිරිමි සහ කාන්තා නිලධාරීන් යන දෙපිරිසටම වියට් ප්‍රවේශ විය හැකි විය යුතුය. මෙය වැදගත් වන්නේ ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්ව ඉන් මිදුණු අය බොහෝ විට පළමුව කතා කරන්නේ එම අවස්ථාවේ එහි සිටින පිරිමි කාර්ය මණ්ඩලයට බැවිනි.¹⁴²

5.1 වගුව: තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳ පැමිණිලි වලදී සහාය වන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව

මධ්‍යගත වූ යොමු කිරීම් හෝ පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතියක උග්‍රතාවයක් ද අධ්‍යයනයෙන් සොයා ගන්නා ලදී. ඇතැම් සේවා සපයන්නන් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන්ගේ අවශ්‍යතා මත පදනම්ව අවශ්‍ය යොමු කිරීම් සිදු කළද, මධ්‍යගත පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතියක් නොමැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කාන්තාවන්ට විවිධ සේවා සපයන්නන් වෙත නැවත නැවත පැමිණිලි කිරීමට සිදු වන අතර ඔවුන් විශිෂ්ට නැවත නැවතත් කම්පනයට ලක් වේ. මේ අනුව,

විවිධ සේවා සපයන්නන් අතර විධිමත් සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් තිබිය යුතු අතර එයින් එලදායි පසු විපරම් සඳහා ද ඉඩ සැලසේ. තවද, තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය (TFSGBV) මගින් බලපෑමට ලක් වූ කාන්තාවන් සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, නීති ආධාර, උපදේශනය සහ සෞඛ්‍ය සේවා සම්බන්ධීකරණය කළ හැකි වෙනම ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයක් තිබිය යුතුය.

¹⁴⁰ කිලිහොච්චියේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව (FGD)

¹⁴¹ CEJ සහ Equality Now බලන්න 'Shadow Report to the United Nations Committee on the Elimination of Discrimination Against Women', ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ 9 වන ආවර්තිතා සමාලෝචනය (2025), පිටුව 10

¹⁴² CEJ 'කොටු වී ඇතත් සයිබර් ලිංගික සහ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය මත පදනම් වූ මාර්ගගත වෛර් කථන සිද්ධීන් පැතිරීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳ සිග්නල් කැමැත්ත. (2023) පිටුව 31

ඉහත සොයාගැනීම් මත පදනම්ව, අවසාන වශයෙන් අධ්‍යයනය පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි

- » ප්‍රවණ්ඩත්වයට ලක්ව ඉන් මිදුණු අය කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රවේශයන් භාවිතා කරන, පුහුණු කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන්, ඩිජිටල් ආරක්ෂක විශේෂඥයින් සහ රහස්‍යගත උපදේශන සහ මනෝවිද්‍යාත්මක සහාය සඳහා ප්‍රවේශය සහිත, එම කාර්යයටම කැපවූ, බහුභාෂා සහ සමාජභාවයට සංවේදී ඒකක පිහිටුවීම මගින් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) සම්බන්ධ පොලිස් ප්‍රතිචාරය ශක්තිමත් කිරීම.
- » විශේෂිත උපදේශකයින්, පුහුණු වෛද්‍යවරුන්, සමාජ සේවකයින්/ප්‍රජා සහාය කාර්ය මණ්ඩලය සහ කාන්තා සහ බහුභාෂා කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ප්‍රවේශය සහතික කිරීමෙන් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) පිළිබඳව රෝහල් සහ සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිචාරය ශක්තිමත් කිරීම.
- » දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින්, පුහුණුව ලත් නීතිඥයින්, විශේෂිත උපදේශකයින්, සමාජ සේවිකාවන්, කාන්තා සහ බහුභාෂා කාර්ය මණ්ඩලය සහ තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) ආශ්‍රිත සිදුවීම් හැසිරවීමට කැපවූ ඒකක වෙත ප්‍රවේශය සහතික කළ යුතුය.
- » නීති ආධාර මධ්‍යස්ථාන මගින් තාක්ෂණය සමඟ බැඳී ලිංගික හා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවණ්ඩත්වය (TFSGBV) නීති පිළිබඳ පුහුණුව ලත් නීතිඥයින්, විශේෂිත උපදේශකයින්, සමාජ සේවකයින්, ප්‍රජා සහාය කාර්ය මණ්ඩලය, කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලය සහ දෙමළ කතා කරන කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ප්‍රවේශය සහතික කළ යුතුය.
- » පැමිණිලි ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ කටයුතු කාර්යක්ෂමව සහ සංවේදීව සිදු කරන බවත්, එමඟින් හැවත කම්පනයට පත් නොවන බවත් සහතික කිරීම පිණිස, ඉහත සඳහන් සියලුම ආයතනවලට ප්‍රවේශ විය හැකි මධ්‍යගත යොමු කිරීමේ හෝ පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.

ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර

1. එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහණ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය, Research Study on Technology- Facilitated Violence experienced by Women and Marginalized Groups in Sri Lanka (අගෝස්තු 2025)
2. එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තා ඒකකය 'UNGA79: Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women: technology-facilitated violence against women and girls report of the UN Secretary-General' (2024)
3. CEDAW lŋgqj 'Working Group on Gender Based Violence, Technology facilitated gender based violence against women: Initial position paper'
4. අන්තර්ජාලය තුළ කාන්තාවන් ආරක්ෂා කිරීමේ කේන්ද්‍රය Response to Human Rights Council's Advisory Committee Questionnaire on Technology-Facilitated Gender-Based Violence against Women and Girls (2025)
5. එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදල 'Availability, Accessibility, Acceptability and Quality Framework: A Tool to Identify Potential Barriers to Accessing Services in Humanitarian Settings'
6. සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) සහ Equality now 'Shadow Report to the United Nations Committee on the Elimination of Discrimination Against Women', ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ 9 වන වාර්තා සමාලෝචනය
7. සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය (CEJ) 'Trapped: A rapid assessment of the prevalence and response to cases of cyber sexual and gender-based violence and gendered online hate speech' (2023) අධිකරණ සහ ජාතික ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව
8. අධිකරණ සහ ජාතික ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව
9. කාන්තා සහ ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ග වහිතා සංවර්ධන නිලධාරීන්ග, 2026 මැයි 8 දින ලබා ගන්නා ලදී
10. ශ්‍රී ලංකා විදුලිසංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව, විශේෂ සේවාවන් සඳහා වන අංක 3 කෙටි කේත
11. කාන්තා, ළමා කටයුතු සහ සමාජ සවිබල ගැන්වීමේ අමාත්‍යාංශය, ලිංගිකත්වය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය මත පදනම්ව සිදුවන ප්‍රචණ්ඩත්වයන් පිටු දැකීම සඳහා සකසනු ලබන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - දෙවන අදියර (2024-2028), පිටුව 181

සමානාත්මතාවය සහ යුක්තිය සඳහා වූ කේන්ද්‍රය

37/2, එලිබෙන්ක් පාර, කොළඹ 05, ශ්‍රී ලංකාව

දු.ක.: +94 11 2055404

www.cejsrilanka.org | srilanka.cej@gmail.com

 /CEJ.SL

 /cej_srilanka

 /CEJ_SriLanka

 /CEJSriLanka

ISBN 978-624-5847-33-4

9 786245 847334

